

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1.—, lanske letošne 2.—; me-
sečne naročnine Din 20.—, za tu-
jino 30.—. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

3. V. 1931
Rokopisov ne vračama
Oglaš po tarifi in dogovoru
Uprava
v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. v Ljubljani 15 621

Št. 101

Ljubljana, nedelja, dne 3. maja 1931

Leto II.

Dr. Voja Marinković
zastopnik Jugoslavije na konferenci Male
antante

Odgovornost Madjarske

Neizpodbitne ugotovitve, do katerih je prišlo na nedavnem procesu proti članom madjarske teroristične organizacije, niso mogle ostati brez odmeva v sosedni Madjarski. Bilo pa je dovoljeno pričakovanje, da bodo organi tamkajšnjega javnega mnenja vsaj sprico neutajljivih in vsestransko dognanih dejstev malo obstali ter zavzeli tako stališče, ki je v podobnih slučajih edino primerno za vsako javno glasilu, t. j. da bodo slična teroristična dejanja vsaj obsojali.

Namesto tega se je spustil del madjarskega tiska v nekako kampanjo proti Jugoslaviji, pri čemer bi hotel predstaviti Madjarsko kot nekako žrtve jugoslovanskih spletk. Kljub vsemu priznanju obtožencev samih, kljub vsemu, kar je bilo neovrgljivo dognano v preiskavi in na procesu, bi hoteli ti listi nastopati kot nekaki tožniki. Tako je pisal poleg drugih listov »Pester Lloyd«, da bo ostala madjarska vlada rezervirana do konca procesa in da bo še le potem ukrenila nekakšne korake na mednarodnih mestih v protest proti kampanji, ki da jo vodi naš tisk proti Madjarski.

Proti takšnim hinavskim obtožbam madjarskega tiska ni treba s strani jugoslovanskega tiska nikakega odgovora. Dejstva so tu, ki odgovarjajo dovolj glasno, da more slišati ves svet. In ta dejstva dokazujejo, da so madjarski državljani in tudi madjarske oblasti sodelovale pri pripravljanju atentatov v naši državi. Pravico zavzeti stališče tožnika ima torej Jugoslavija, a Madjarska se je že sama postavila na za- tožno klop.

To naj si zapiše za ušesa tudi madjarska telegrafna agencija, ki je poročala, da jugoslovanska vlada ni podprla odgovornosti madjarskih državljanov in oblasti z nikakimi podatki. V nasprotju s to trditvijo naj pribijemo, da je naša vlada napravila dva- krat (v juliju lanskega leta in v letošnjem februarju) primerne korake v Budimpešti ter jih pospremila z vsemi potrebnimi po- datki, ki jih je bilo mogoče v onem času ob- javiti brez škode za preiskavo.

Vsak pameten človek mora uvideti in priznati, da bi do onih poraznih dejstev, ki so bila nedvoumno ugotovljena v teku preiskave in procesa, sploh ne moglo priti, če bi bila madjarska vlada spoštovala pra- vila lojalnosti med sosedi. Tega pa ni sto- rila, a sedanje pisanje madjarskega tiska kaže celo, da so ji teroristične metode po vzoru makedonstvujuših naravnost simpa- tične.

Dogodki na Španskem

Madrid, 2. maja. AA. Vojni minister je izja- vil, da bo v kratkem objavil dekret o reorgani- zaciji španske vojske. V mirnem času bo špan- ska vojska štela 100 tisoč mož. Za primer vojne bo lahko vpoklicala dva milijona ljudi.

Minister je pristavil, da bo v španskem Ma- roku v kratkem imenovan civilni guverner.

Konec francoskih sredo- zemskih manevrov

Pariz, 2. maja. AA. Sredozemske letalske vaje s sodelovanjem kopne vojske vstevši afriške če- te in vojne ladje, so se končale danes z letalsko revijo pred letalskim ministrom Dumesnilom. Minister je opazoval največji del vaj s težkega bombnega letala. Listi pravijo, da so vaje poka- zale nezadostnost obrambe Toulona in Marsel- lesa v primeru vojne z Italijo.

Otvoritev konference Male antante

Prva seja danes ob 10. uri predpoldne - Važnost letošnjih posvetovanj - Beneš bo predlagal carinsko unijo med državami Male antante

Bukarešta, 2. maja. n. Včeraj popoldne je prispel v Bukarešto češkoslovski zuna- nji minister dr. Beneš, jugoslovanski zuna- nji minister dr. Voja Marinković pa da- nes popoldne. Konferenca Male antante se prične jutri dopoldne ob 10. uri. Posveto- vanja bodo trajala v nedeljo in ponedeljek. Zaključna seja pa bo v torek. V torek bo- sta zunanja ministra dr. Beneš in dr. Ma- rinković povabljeni na kosilo h kralju Ka- rolu, v sredo pa zapustita Bukarešto.

»Adeverul« pravi, da bo konferenca otvorena jutri dopoldne v Bukarešti. Kon- ferenci sami pripisuje velik političen po- men in zanimiv potek. Zunanji ministri držav Male antante se bodo namreč bavili tudi z vprašanjem avstrijsko-nemške carin- ske unije. Dr. Beneš je, kakor znano, od- ločno nasproten tej uniji. »Adeverul« pra- vi, kakor je poučen iz dobrih virov, da bo dr. Beneš na konferenci predlagal, naj se osnuje carinska unija med državami Male

antante in naj se pozove k pristopu ca- rinske unije Poljska in Madjarska.

Beograd, 2. maja. AA. Z davišnjim brzim vlakom je odpotoval čez Subotico v Buka- rešto na konferenco Male antante minister zunanjih zadev dr. Marinković z gospo. V njegovem spremstvu se nahajajo načelnik političnega oddelka zunanjega ministrstva dr. Pavle Karović, šef kabineta Božidar Kovačević in pisar zunanjega ministrstva Slavko Rajković.

Povoljniji izgledi za trojni pomorski sporazum

Italija je sprejela angleške protipredloge na francosko noto - Predsedniške volitve v Fran- ciji ovirajo razvoj pogajanj - V Rimu predvidevajo, da bo vprašanje koncem maja rešeno

Rim, 2. maja. AA. Italijanski odgovor na predlog angleške vlade o pomorskem spo- razumu s Francijo bo izročen v ponedeljek. London, 2. maja. AA. Angleška vlada je prejela od italijanske vlade sporočilo, da bo italijanski odgovor na zadnje francoske pomorske predloge sestavljen na osnovi angleških protipredlogov, ki so bili minu- lo soboto izročeni francoski vladi.

Slično izjavo je poslala italijanska vlada tudi francoskemu zunanjemu ministru. Angleški predlogi predstavljajo kompromis med prvotnim sporazumom z dne 1. mar- ca in zadnjimi francoskimi predlogi.

Razlika se nanaša le na obnovo velikega števila že zastarelih francoskih vojnih ladij in na ladje, ki zastarijo 31. decembra 1935. Sporazum se ima raztegniti tudi na te voj- ne ladje. Angleška in italijanska vlada stojita na stališču, da se po sporazumu z dne 1. marca ne smejo v letih 1934/35 ob- navljati nobene zastarele vojne ladje, ra- zen onih, ki zastarijo v letih 1937 do 1939. O tem vprašanju naj razpravlja pomorska konferenca leta 1935, ki naj odloči, v ka- kem obsegu lahko Francija obnovi svoje vojno brodogradnjo, in da se gradnja nove to- naže ne sme pričeti pred koncem leta 1936.

Francija na drugi strani želi imeti v gradnji novih vojnih ladij popolnoma svo- bodne roke. V zadnjih svojih predlogih se je Francija obvezala, da ne bo gradila no- vih vojnih ladij pred letom 1935. Pušča si pa popolnoma svobodne roke v gradnji no- vih vojnih ladij, ako bi pomorska konfe- renca leta 1935, ne uspela.

Anglija je nato predlagala, naj se Fran- ciji dovoli gradnja novih vojnih ladij po letu 1935 v obsegu, ki ga bo dovolila teda- nja konferenca. V primeru, da bi se konfe- renca ponesrečila, bi bila Francija vezana v vprašanju gradnje novih vojnih ladij le, v kolikor je določeno v 19. členu londonske pomorske pogodbe.

Italijanska vlada je izjavila, da se strinja s tem predlogom.

»Times« izraža upanje, da pride na kak način do sporazuma. List meni, da se bodo pogajanja za sporazum zaradi fran- coskih predsedniških volitev zakasnila. Po teh volitvah se sestanejo francoski, ita- lijanski in angleški zunanji ministri v Zene- vi. Zato bo Francija počakala z odgovorom najbrže toliko časa, dokler ne bodo zunanji ministri izčrpno proučili vso zadevo. Ta razprava bo gotovo pokazala, kako velika nesreča bi bila, ako bi se sporazum z dne 1. marca pokopal. Politični krogi so so- glasno mnenja, da je pomorski sporazum velevažnega pomena za napredek prihod- nje svetovne razorožitvene konference in da bi prijateljski sporazum med Francijo in Italijo v še nerešenih vprašanjih veliko pripomogel k izboljšanju splošnega polo- žaja v Evropi.

Menili so, da je bil med Francijo in Ita- lijo dosežen popoln sporazum, ki mu je bilo treba dati le pravno obliko. To se pa ni še zgodilo. Francoska vlada je stavila predloge, ki jih Italija ni hotela sprejeti. Prav gotovo bi ti predlogi prisilili tudi Anglijo, da revidira omejitve svojega po- morskega gradbenega programa, ki je bil določen v o sporazumu z Združenimi drža- vami in Japonsko na londonski pomorski konferenci.

Anglija bi zašla tako leta 1935 v izredno težak položaj, ker bi bila vezana do leta 1936, dočim bi imela Francija že leta 1935 popolnoma svobodne roke. Francija je po- zneje predlagala, naj konferenca 1935 odlo- ča o gradnji novih vojnih ladij. Končno je Anglija ponudila Franciji sporazum v smi- slu, da bi ji konferenca leta 1935 dovolila g radnjo nekaterih vojnih ladij v letu 1935 in 1936. Ta ponudba je skrajna koncesija, ki sta jo pripravili dr. Anglija in Ita- lija.

Italija je končno sprejela angleški pred- log. Ujelo jo je, da ga bo francoska vlada kar najresneje proučila.

Rim, 2. maja. n. Ves fašistovski tisk na- glaša, da so francoski predlogi za Italijo ne re enljivi. Zaradi tega Italija ni di- rektno odgovorila na francosko noto, mar- več je poslala vladama v Londonu in Pa- rizu noto, v kateri je stavila na znanje, da sprejme, čeprav s takim srcem, britan- ske protipredloge, na francoski predlog pa bo poslala jutri ali pojutrišnjem obširen memorandum.

»Tribuna« pravi v svojem poročilu iz Londona, da je fašistovska vlada v svoji

Proslava prvega maja v inozemstvu

Miren potek v ogromni večini mest — Težji izgredi le na špan- skem in Portugalskem

Pariz, 2. maja. AA. Prvi maj je minil v vsej Franciji mirno. Promet v Parizu je bil normalen. Razen levičarskih so izšli vsi drugi listi.

V tekstilni industriji v severni Franciji je delo popolnoma počivalo. V Lukah je stavalno 60 do 80 odstotkov delavcev.

Dunaj, 2. maja. d. Včerajšnja majska proslava socialno-demokratskega delav- stva na Dunaju je potekala popolnoma mi- rno. Pohoda socialnih demokratov se je udeležilo kakih 75.000 oseb, t. j. nekaj manj kakor lani. V Budimpešti je prišlo do nekaj incidentov pri majski proslavi. Na Češkoslovskem je v mestih Slany, Brůn in v Brnu prišlo do spopadov. V Nemčiji je majska proslava potekla v splošnem mi- rno. Samo v Berlinu in v Münchenu so bili pretepti. V Berlinu so komunisti porabili odsotnost vseučiliških uradnikov in so na drugo vseučiliškega poslopja razobesili so- vjetsko zastavo. Zastavo pa so uslužbenci kmalu nato zopet odstranili. Pri komu- nističnih demonstracijah v Münchenu je bilo 7 policijskih uslužbencev s kamenjem ra- njenih. Policija je morala rabiti orožje in pendreke. Aretirali so 110 komunistov, med njimi 80 funkcionarjev. V Parizu in po ostali Franciji je bila majska proslava mirna.

Pariz, 2. maja. AA. »Matin« poroča: Španske oblasti so komunističnemu po- slancu Doriatu prepovedale prihod v Špa- nijo. Po vesteh iz Bilbao so tamošnji ko- munisti za to prepoved zvedeli ravno ta- krat, ko so imeli včeraj prvomajski miting. Prišlo je do burnih demonstracij na ulicah in do spopada s policijo. Policija je stre- ljala in demonstrante razpršila. Ranjenih je več civilistov in en orožnik.

Barcelona, 2. maja. AA. Med shodom strokovnih organizacij, ki je bil na Trgu republike, so komunisti povzročili nered. Prišlo je do krvavega spopada z meščan-

ske gardo. Oddanih je bilo nad 400 strelav. Mnogi se je razpršila na vse strani. Moč- ni oddelki vojaštva so vzpostavili red. Dve osebi sta bili ubiti, 20 jih je bilo ranjenih. Polkovnik Macia je pozval prebivalstvo k redu in miru.

Pariz, 2. maja. AA. Tekom majskih de- monstracij je policija aretirala v Parizu in v predmestjih okrog 1500 oseb in izgnala nekaj stotin inozemcev, ki so se udeležili manifestacij.

Newyork, 2. maja. AA. Associated Press poroča iz Havane na Kubi, da je tam pri- šlo včeraj pri proslavi 1. maja do velikega spopada med manifestanti in policijo. Pri tem so našle smrt štiri osebe, več pa jih je bilo ranjenih.

Pariz, 2. maja. AA. »Echo de Paris« po- roča iz Lizbone, da je včeraj tam prišlo do velikega razkralja pri proslavi 1. maja. Na ulicah so vrgli več bomb. Policija je stre- ljala ter je več oseb ranjenih. Mnogo ljudi so aretirali.

Politična kriza na Bolgarskem

Sofija, 2. maja. AA. Demokrati so odgovorili Ljapčevu, da ostanejo na svojem stališču. Pra- vijo, da nečajo v vlado, ki bi jo sestavil Ljap- čev. Ljapčev je danes obiskal Kosturhova, vodi- telja radikalov, in nato Smilova, voditelja fra- kcije narodnih liberalov. Ljapčev je Smilovu po- nudil dve ministri v novi vladi. Smilov je izjavil, da bo na to ponudbo odgovoril danes popoldne. Pričakujejo, da bo Ljapčev takoj po prejemu odgovora Smilova sprejet v avdienci pri kralju Borisu.

Izžrebane srečke državne loterije

Beograd, 2. maja. I. Pri današnjem žrebanju srečk V. razreda 21. kola državne razredne loterije so zadel: dobitek po 40.000 Din: št. 50.183 in 90.729, po 30.000 Din: št. 81.407, po 20.000 Din: št. 12.717, 28.408 in 36.701, po 10.000 dinarjev: št. 89.324.

Občni zbor časnikarjev iz Dravske banovine

Uspelo zborovanje ljubljanske sekcije JNU v Rogaški Slatini —
Nov korak k utrditvi stanovske zavesti naših časnikarjev

Časnikarji iz Dravske banovine so imeli v petek svoj redni občni zbor v Rogaški Slatini. Bili so gostje zdraviliške uprave, ki ji s tako velikim uspehom stoji na čelu neumorni dr. Šter.

Po prihodu v Rogaško Slatino so si časnikarji, ki so se zboru udeležili v izredno lepem številu, ogledali zdravilišče in vse njegove moderne naprave ter vrelce, ki so že tolikim vrnilo ljubo zdravje in ki slove po svoji zdravilni moči daleč po svetu. Ta dan je bilo zdravilišče tudi odprto. Nekaj gostov je že prišlo v ta krasen kotiček naše zemlje.

Prvi občni zbor zadruge »Novinarski dom«

Pred občnim zborom stanovske novinarske organizacije se je vršil občni zbor pred kratkim ustanovljene novinarske stavbe in gospodarske zadruge »Novinarski dom«. Občni zbor je otvoril načelnik zadruge Aleksander Železnikar, glavni urednik »Jugoslovana«, konstatiral sklepčnost ter podal kratek pregled dela, ki ga je že izvršila mlada zadruga. Zanimanje med novinarji za novo zadrugo je razveseljivo, kar priča tudi že lepo število združnikov. Pa tudi javnost kaže mnogo simpatij za težnje zadruge »Novinarski dom«. Na merodajnih mestih je bila že objavljena zadruga krepka podpora, da bo mogla zadruga uresničiti svoje cilje. »Novinarski dom« v Ljubljani ne bo samo sedež vseh slovenskih novinarjev, temveč tudi kulturno središče slovenskih in zaveznih književniških in umetniških ter kulturnih organizacij. Novinarski dom naj postane pravi »Narodni dom« za vsa ta društva in zato upajo novinarji, da jih bo slovenska javnost prav tako podpirala pri njih akcijah za zgraditev Novinarskega doma, kakršne podpore so bili deležni njih kolegi v Zagrebu, Beogradu, Novem Sadu in Sarajevu. Nadaljni namen zadruge pa je, da poskrbi svojim članom zdrava in cenovno stanovanja ali lastna domovja ter da tudi v vsakem drugem oziru skrbi za ugled novinarskega stanu in za dober socialni položaj novinarjev. Zato bo Novinarski dom tudi last novinarskega pokojninskega fonda.

Po kratki, vsekoli pozitivni debati, je občni zbor odobril poročilo in z valdikom izvolil staro upravo zadruge, ki jo tvorijo: A. Železnikar, gl. urednik »Jugoslovana«, načelnik; dr. Potočnik, urednik »Slovenca«, podnačelnik, J. Prunk, urednik »Jutra«, tajnik; Fr. Seunig, urednik »Jutra«, blagajnik; poslanik in minister dr. A. Kramer, min. dr. Kulovec in šef-urednik »Jutra« St. Virant pa član uprave. — Enako je bilo izvoljeno staro nadzorstvo, ki ga tvorijo gg.: Adolf Ribnikar, načelnik, dr. Ahčin, gl. urednik »Slovenca«, podnačelnik, Albin Prepeluh, Josip Zupančič, gl. urednik »Slovenskega Naroda« in dr. Birsa, vodja ljubljanske podružnice »Avala«.

Živahno delovanje ljubljanske sekcije JNU

Občni zbor ljubljanske sekcije JNU, ki je nato zborovala v čitalnici, je vodil njen predsednik g. Stanko Virant. Otvoril je zborovanje s pozdravom navzočih gospa svojih tovarišev, sreskega načelnika iz Šmarja pri Jelšah g. dr. Kartina in ravnatelja zdravilišča dr. Štera. Soglasno je bil sprejet predlog, da odpotujejo zborovalci udanostne in pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, ministrskemu predsedniku generalu Zivkoviću, banu g. dr. Marušiču, ljubljanskemu županu dr. Pucu. Pozdravno brzojavko so zborovalci poslali tudi litijemskemu županu g. Lebingerju, katerega gostje so bili predlanskem obliki občnega zbora.

Zanimivo je bilo nato poročilo predsednika g. Viranta, ki je očrtal položaj novinarjev v Dravski banovini in gibanje novinarskih stanovskih organizacij v drugih državah. Z odobravanjem je bilo sprejeto njegovo poročilo, kakor tudi poročilo tajnika g. Ozima in blagajnika g. Potočnika. Na predlog člana nadzornega odbora g. Bega so zborovalci soglasno podelili funkcionarjem razrešilnico. Prišlo je nato do daljše debate o položaju novinarjev pri nas. Za nami so časi, ki so slabili novinarsko stanovsko zavest. Slabe posledice za ves stan niso izostale. Vendar je letošnji občni zbor pokazal, da se z novimi konsolidiranimi razmerami utrjuje vedno bolj tudi stanovska zavest slovenskega novinarja. Prvi korak za gospodarsko in socialno njegovo osamosvojitve je storjen z ustanovitvijo zadruge. S to osamosvojitvijo se dviga tudi ugled stanu in hkratu nivo slovenskega časnikarstva, ki je toliko trpelo doslej sprito nezdravih političnih razmer. Ustanovljen je bil poseben socialni odsek društva, ki bo proučeval vsa glavna za socialni dvig članov pomembna vprašanja in vodil v tem smislu potrebne akcije.

Pri volitvah je bil z vzklikom ponovno izvoljen za predsednika g. Stanko Virant, glavni urednik listov konzorcija »Jutra«, v odbor pa gg. Viktor Cenčič, urednik »Slovenca«, Fran Kremžar, urednik »Slovenca«, Drago Potočnik, urednik »Slovenca«, Rudolf Ozim, urednik »Jutra«, Josip Prunk, urednik »Jutra«, Jože Zupančič, glavni urednik »Slovenskega naroda«, Božidar Borko, urednik »Jutra«, Stano Kosovel, urednik »Jutra«, in Aleksander Železnikar, glavni urednik »Jugoslovana«. Nadalje sta v odboru kot zastopnika mariborskega novinarskega kluba gg. Udo

Kasper, glavni urednik »Maribor Zeitung«, in Josip Dolanc, urednik istega lista.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni gg. Adolf Ribnikar, predsednik konzorcija »Jutra«, dr. Ivan Ahčin, glavni urednik »Slovenca«, Ante Beg, urednik »Domovina« in delegat mariborskega kluba. Razsodišče pa tvorijo gg.: dr. Fran Kulovec, minister n. r., Rasto Pustoslavšek, urednik »Jutra« in Josip Petrič, urednik »Jugoslovana«.

Uspelo zborovanje je zaključil predsednik Virant, nakar so zborovalci obedovali v hotelu »Pri pošti«, ki ga spretno vodi g. Stjepan Čoh. Sledile so dobrodošlice in pozdravi, najprvo g. načelnika dr. Kartina, ki je v vznešenih besedah očrtal lepote svojega kraja, potem ravnatelja dr. Štera, katerega poročilo o razvoju Rogaške Slatine, ki ga je ob tej priliki podal, priobčujemo na drugem mestu, župana g. Šentjurca, šef-zdravnika zdravilišča dr. Koltererja, slatinskega rojaka g. Bega in pesnika Silvin Sardenka, ki je pozdravil novinarje s prigodno pesmico ter prinesel pozdrave najstarejšega našega novinarja slatinskega nadžupnika Korošca.

Deljeni v skupine so po obedu novinarji naredili krajše izlete v okolico. Prehitro je prišla ura, ko so se morali posloviti od Rogaške Slatine in gostiteljev. Tudi ta občni zbor jim bo ostal v spominu in za svojimi mizami v uredništvih se ga bodo spomnili vedno, kadar bo potreba, da s peresom in s črno umetnostjo dajo svoj delež za napredek Rogaške Slatine, tega bisera Dravske banovine.

Slatinska zdravica novinarjem!

Slatinski gost slatinskim gostom.

Naš Prešeren kot jurist
modroval je sklepe take:
Da iz pravd bi rumenjake
si koval v dobiček čist.

Rumenjak je tudi čas.
Glej, usoda neenaka:
Časnikar iz rumenjaka
kuje pravde strog izraz.

Ako čas je res zlato:
Časnikarji ste zlatarji!
Naj bi teklo v zlati zarji
plemenito Vam pero.

Ako novce drag je dar:
ste novinarji dragulji!
Pod pero se pno ti žulji,
kot da s plugom si ratar.

Ako čas je res zdravnik:
časnikarji ste zdravilniki
rati mali kot veliki,
kjer je družbe vzdih in krik!

Ako čas je ogenj vnet:
so kresovi vaši listi,
da so složni v misli isti:
ena duža ves bo svet.

Časnikar je luč sveta:
Milostno naj Bog obvarje
časnikarje kot zlatarje!
Živel iz dna do dna!

Uspeli Narodne strokovne zveze

Ustanovitev zveze rudarskih podjetij za trgovino z domačim premogom.

Kakor je »Jugoslovanc« že poročal, je delegacija Narodne strokovne zveze ob priliki nedavne intervencije pri vladi v Beogradu vložila obširno spomenico, v kateri se je podrobno opisalo težko stanje rudarjev in njihovih družin. V tej spomenici so se vladi stavili tudi konkretni predlogi, kako bi se dali rešiti poreči problemi brezposelnosti in manjzaposlenosti v rudarskih revirjih.

V prvi vrsti je naša narodna rudarska delegacija stavila naši vladi predlog, da se naj osnuje državni svet za produkcijo in potrošnjo premoga. Ta svet ali zveza rudarskih podjetij bi regulirala proizvodnjo in prodajo domačega premoga, obenem pa preprečevala uvoz tujega premoga s tem, da bi povsod skušala uveljaviti domačo produkcijo, s čimer bi se v znatni meri preprečila brezposelnost in manjzaposlenost v posameznih rudnikih.

Delegacija Narodno strokovne zveze je prešla takrat na merodajnih mestih zagotovilo, da se bo predlog proučil in upošteval, kar se je sedaj uresničilo: iz Beograda je došlo obvestilo, da je pri ministristvu za šume in rude imenovana komisija, ki ima nalogo ustanoviti zvezo rudarskih podjetij za trgovino z domačim premogom. Namen zveze bo, da predvsem omeji uvoz tujega premoga in organizira domačo proizvodnjo, da se organizira prodajo domačega premoga povsod tam, kjer so doslej rabili premog iz inozemstva.

To je ponoven jasn dokaz, kako uspešno deluje Narodno strokovna zveza za interese rudarskega delavstva in zato je dolžnost vsega rudarskega delavstva, da se te svoje edine prave

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefova« grenčica do urejenega želodca in črevesja. Glavni zastopniki modernega zdravilstva za ženske so preizkusili, da »Franz Josefova« voda v največjih slučajih učinkuje hitro, sigurno in brez bolečin. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Svet pozna Jugoslavijo

njena rujna vina...
njene čuvstvene pesmi
in blesteče zobé njenih
prebivalcev!

A svet pozna tudi tajnost, na kateri način
stotisoče Jugoslovancov vzdržuje lepoto
svojih zob. Sargov Kalodont ima ta blago-
dejni učinek. Nedotaknjeno zdravje zob
in biserni sijaj, kakor tudi vonjajoči
sveži dih so posledice tega negovanja.

SARGOV
KALODONT
ohranjuje zdravje in lepoto zob.

stanovske zastopnice čim tesneje oklene ter ji da moralno oporo za nadaljno uspešno delovanje. Rudarsko delavstvo naj gre z zaupanjem v bodočnost, ker gremo boljšim in srečnejšim časom nasproti.

Slovenske Konjice

Odlikovanja. Z redom Jugoslovanske krone so bili odklikovani gg. dr. Rudolf Ivan, odvetnik v Konjicah in g. Jerob Rado, notar in župan v Konjicah. Z redom sv. Save V. razreda pa g. Napotnik Franc, posestnik na Tepanjskem vrhu in Kuk Franc, posestnik v Zg. Pristovi. Čestitamo!

Zborovanje učiteljskega društva za srez Konjice bo v Zrečah 7. maja.

Premestitev. Te dni nas je zapustil naš ljubljani vikar Vajda Julij, ker je bil imenovan za župnika na Prihovi. Med vsemi farani je užival neomajano zaupanje in udanost in vse njegovo delovanje je bilo vedno usmerjeno v blagor naroda in pomoč njegovemu bližnjemu. Slovenska instalacija se je vršila v četrtlet v tukajšnji župni cerkvi. Vzornemu duhovniku želimo obilo sreče na njegovi novi fari. Preselil se je v Konjice dosedanji župnik na Prihovi gosp. Kumer Karl, kjer se je nastanil v svoji vili, da tukaj v miru prebije svoj pokoj.

Florijanovo

(iz celjske okolice)

Ko pokrije tema dolino, se zberejo fantje na vasi, da si porazdelo delo. V naših krajih je običaj, da na predvečer sv. Florijana pri vsaki hiši odnese nekaj drv, prinese pa od druge hiše. Tu in tam poberejo celo klade, trte od vrb obešajo na kljuke vežnih vrat, dočim polena položijo ali zložijo pred vežna vrata. Ko so dokončali, zakurijo na vasi ogenj z drvini, ki so jih pobrali pri hišah v čast sv. Florijanu, svetniku ki ima ogenj v oblasti.

Družine molijo po rožnem vencu na čast sv. Florijanu, sda bi nas varoval časnega in večnega ognja. Marsikatera kapela se ponaša v naših krajih s sliko ali kipom sv. Florijana. Farna cerkev sv. Daniela v Celju ima na ženski strani, tik pred žalosno kapelo veliko sliko starega slikarja, kako poliva sv. Florijan nad gorečim starim Celjem golido vode. Slika je umetniške vrednosti in je zgodovinsko pomembna.

Ko se zdani in se prikaže solnce, pogleda gospodar s paznim očesom, če je izšlo na jasno ali oblačnem nebu, kajti če se prikaže na jasnem, bo tisto leto treskalo in grmelo, boljše je da je oblačno.

Prvo nedeljo po sv. Florijanu prično pobirati fantje po hišah klobase, jajca in mast. Eden nosi staro knjigo, razloži gospodinji, da zadaj stoječa mož in žena nimata kaj jesti, in da kmalu pričakujejo »vesele« dogodke, zato so se zbrali, drugi zbijajo šale na račun fanta, ki je oblečen v »ženor«.

Godec pa svira, ko gre ves spreved med petim fantov po vasi, vaška mladež pa zadaj sledi sprevodu. Ko so pobrali po vsej vasi, se

zbero pri določenih hiši, speko pečenjak ter ga pridno z vinom zalivajo.

Sv. Florijan, patron naših gasilcev. V pomladnem jutru hite gasilci med njivami hmeljnikov v gasilni dom, da od tamkaj z zastavo, okrašeno s sliko sv. Florijana, skupaj s sosednimi društvi odkorakajo v taro cerkev. Kako jim žare lica, koraki po taktu godbe, saj vedo, da je danes njihov gasilski praznik. Vzvišena je ideja gasilstva, hiti svojemu bližnjemu v pomoč, bodisi da je ta tvoj prijatelj ali ne. Ko se prikaže rdeči petelin, zadoni gasilski rog, hite gasilci v boj proti groznemu elementu ognju. Pozdravljeni gasilci, na vaš praznik, vzvišene so vaše naloge ljubezni in pomoči, saj ste — vitezi sv. Florijana. — A. Dolenc.

Izjava

»Slovenec« ponavlja že v nekaj člankih netočne in neresnične trditve o kazenskem slučaju kovača Bratuna iz Lesnice in o mojem zagovoru Bratuna pri glavni razpravi na sodišču.

Predvsem moram ugotoviti sledeče:

Če je moralo sodišče ta žalostni slučaj (kot toliko drugih) razpravljati javno in je pri tem bilo javno razpravljano tudi o neugodnih higijenskih razmerah na deželi — ni bilo treba »Slovenca« o tem javno razpravljati v časopisu, če mu je res toliko na tem, da tujcem ne pride kaj za nas neugodnega na ušesa. Da se o tem razpravlja v časopisu, nisem torej odgovoren jaz, temveč »Slovenec«.

»Slovenec« brani pred menoj slovensko kulturo in inteligenco, kakor da bi jaz ne priznal slovenskih kulturnih pridobitev in časti tistim kulturnim delavcem, ki imajo za to zasluge. Toda jaz slovenskih kulturnih pridobitev nisem zmanjševal in zaslug slovenskih kulturnih delavcev okrnjeval. Ugotovil sem le, katerih pridobitev Slovenci še nimamo in v čem slovenska inteligenca našega človeka ni dovoljno izobrazila in vzgojila, tako da je nevednost vzrok gotovih kaznivih dejanj, ne pa hudobija.

Sodeč po »Slovenčevih« člankih moram reči, da mu manjka smisel in vzgoja za sodstvo, kjer se smejo obdolženci svobodno zagovarjati sami in po svojih zagovornikih. Kje na svetu bi mogel biti zagovornik radi zagovarjanja še takega zločinca izpostavljen sličnim napadom? Izjavljam, da sem kot zagovornik moral iznesti v korist obtoženca, kar mi je velevala vest in poklicna dolžnost. Da bi imel o spanju kmetijske moške mladine v hlevih in o zanemarjenih posteljah v hlevih prave podatke in statistiko ravno »Slovenec«, ne morem priznati. Poslužiti sem se moral po vesti in poklicni dolžnosti podatkov, ki so mi iz moje skušnje znani. Če bi morda res nehoteli te podatke porabil za predrno sliko, treba ugotoviti, da bi to bilo storjeno radi nesrečnosti na založni klopi.

V Ljubljani, 29. aprila 1931.

Dr. Janže Novak.

Pol stoletja kavarinar

Novo mesto, 2. maja 1931.

Mladosten in krepak slavi danes petdesetletnico izvrševanja kavarniške obrti ugledni novomeški kavarinar g. Fran Splihal, lastnik kavarne »Central« nasproti pošte.

Pol stoletja med kavo in likerji, med biljarom in kartami, med veselimi in sitnimi gosti, to ni malenkost. In pri tem je ohranil naš jubilar mladeniško svežost, dobro voljo in podjetnost, da bi mu nikdar ne prisodil let, ki jih nosi na zvrnanih pleših.

Kot sin preglednika finančne kontrole se je jubilar rodil v Vipavi leta 1868. Komaj dvajset let mu je bilo, ko je že moral od doma. Vstopil je kot kavarniški vajenec v sedanjo kavarne »Zvezdo«, ki je bila tiste čase seveda nemška. Po končani učni dobi je »kofetarik« po raznih mestih, nato se je vrnil v Škofjo Loko in nato v Kranj, kjer je skočil v zakonski jarem, ki mu je bil izredno lahek in zadovoljiv. Njegova soproga Urška Sajevecova je rodila iz Visokega pri Kranju. Vzgojila sta pet otrok, dva sina in tri hčere. Vsi so že odrasli in v pravih dobrih pozicijah. Po krajšem bivanju v Kranju in Škofji Loki se je g. Splihal pred 21. leti vseljal v Novo mesto, ki mu je postalo nova domovina.

Tukajšnje obrtno društvo je včeraj svečano proslavilo jubilej uglednega svojega člana, sam jubilar pa je na svoj slavnostni dan popoldne pogostil 15 ubogih dečkov in ravno toliko revnih deklic ter s tem plemenitim činom najbolj pokazal svoje zlato srce.

Tudi naše iskrene čestitke zaslužnemu jubilaru!

Potovanje po zvezdi večernici

65.

Pri gostoljubnih kušaricah sta Dušan in Danica ostala več dni. Pripovedovala sta jim, od kod sta in kako sta prišla na Venero, a kušarice ju niso mogle doumeti. Pretežno je bilo vse to za njihovo malo pamet. Za slovo so jima priredile veliko pojedino in veselico, na kateri sta morala z njimi plesati po taktu čudne godbe in še bolj čudne pesmi.

66.

Težko je bilo zapustiti udobno vas in njene gostoljubne stanovanke. Najrajši bi bila Dušan in Danica ostala kar pri kušaricah, a morala sta si ogledati še toliko čudovitih stvari na tem daljnem svetu, da se nista utegnili dalje pomuditi pri njih. Gostiteljice so spremljale vse tri naše znanke do konca vasi. Tu so jim segle v roko in se poslovile, želeč jim srečno pot.

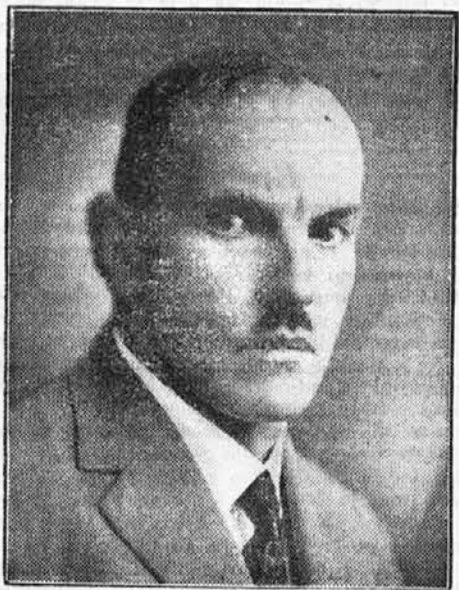
Presenetljiv napredek Rogaške Slatine pod vodstvom dr. Štera

Razširitev in modernizacija podjetja, ki se s svojimi napravami uvršča med prva svetovna zdravilišča

Pri obedu, ki ga je zdravilišče priredilo slovenskim novinarjem, ki so zborovali v Rogaški Slatini, je pozdravil zborovalce v imenu zdraviliške uprave ravnatelj dr. Šter in nato poročal o dosedanjih uspehih in bodočih načrtih zdravilišča. Poročilo objavljamo v celoti, ker prikazuje ogromen napredek Rogaške Slatine v zadnjih letih pod sedanjim vodstvom. Ravnatelj dr. Šter je izvajal:

O našem delu se razširjajo povsem napačne vesti in mi je zelo drago, da morem pred tako odličnimi in merodajnimi faktorji javnega mnjenja našega naroda dati nekoliko pojasnila.

Ker sem pred 10. leti prišel na sedanje služ-

Ravnatelj zdravilišča g. dr. Šter.

beno mesto, sem prišel že kot tretji slovenski ravnatelj v povsem neurejene razmere. Imel sem priliko spoznati prave vzroke neuspehov svojih dveh prednikov in trdno sem sklenil si poiskati drugo pot, ker sem uvidel, da pot, po kateri je prišlo zdravilišče, vedno globlje pripada, po kateri je postalo globoko pasivno in so postale razmere nevzdržljive, ni mogla biti prava. Videl sem, da le delo, pravilno gospodarstvo more dvigniti zdravilišče iz teže krize, v kateri se je nahajalo in vedel sem, da se morem opirati le na delo in vspehe svojega dela, nikakor pa ne na naklonjenost ene ali druge stranke, kot je bilo takrat običajno. Zdravilišče se je moralo brezpogojno postaviti nad vsako strankarstvo in dvigniti edino le na gospodarsko stališče. Brez ozirov na desno in levo in pod največjimi težkočami in nasprotstvi se mi je to posrečilo. Podpirala me je v tem trdna vera, da še nikdar v zgodovini človeštva ni pri-

je uprava in načrti so padli v vodo. Vse delo, ves ta napor se je moral začeti znova, dokler se ni končal z istimi uspehi. Ko je naš ljubljenski kralj dvignil s svojim energičnim korakom našo državo od roba propada in postavil stalnost v upravo, je dobilo naše zdravilišče upanje na boljše bodočnost.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani je uvidela nujnost zahtev našega zdravilišča in je nemudoma odredila pripravljala dela za večje investicije.

Ko smo pridobili še zanimanje našega znamenitega arhitekta prof. Plečnika za naše zdravilišče in je prevzel regulacijo in načrte za večje investicije v svoje večje roke, smo začeli prosteje dihati. Kajti pri razmerah, ki so do sedaj vladale v zdravilišču, pomanjkanju stanovanj, kopalnih kabin in komfortov, kakršnega ima danes v inozemstvu že vsako znatno kopališče in kar je bilo najhujše pomanjkanju vode, smo že videli pred seboj brezpogojno nazadovanje zdravilišča v vsakem oziru in uničenje vseh naših dosedanjih naporov in uspehov.

Zato sem hvaležen kraljevski banski upravi, da nas je v zadnjem trenutku rešila skrbi in sklenila velikopotezno akcijo za napredovanje našega zdravilišča.

Zagotovila nam je večji kredit, katerega bo zdravilišče z lahkoto amortiziralo s svojimi dohodki in je odredila sledeče investicije:

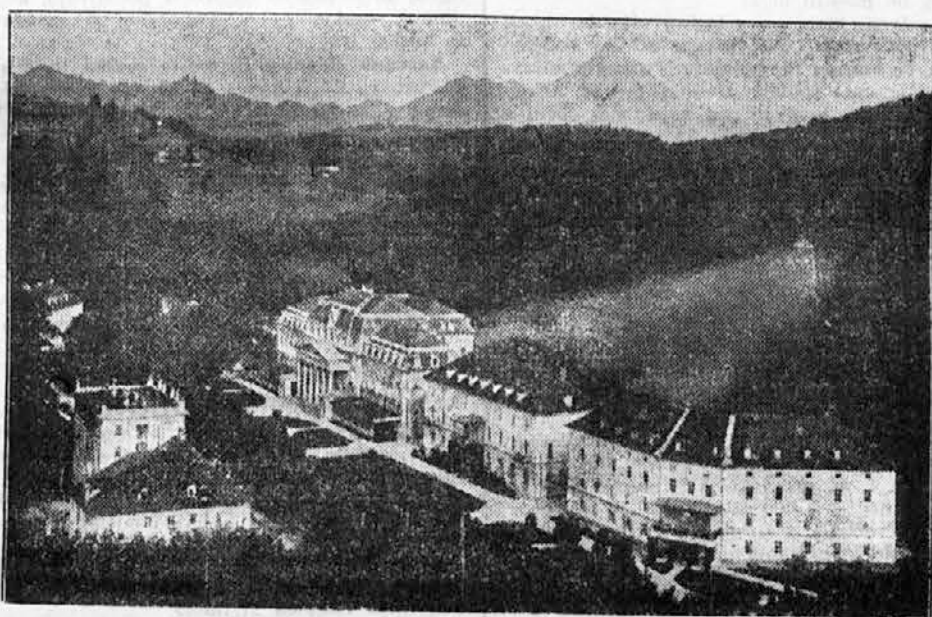
1. Zgradbo novega vodovoda iz Sladke gore;
2. zgradbo novega modernega centralnega kopališča;

3. zgradbo novega plavalnega kopališča;
4. zgradbo dveh novih modernih hotelov in zgradbo nove kavarne, ker dosedanja nikakor ne odgovarja zahtevam.

Vse te investicije bi morale biti do bodoče sezone 1932 gotove in bodo tako odstranjene vse ovire, ki zadržujejo danes naše zdravilišče na razmahu in napredku, za katerega ga je tako lepo ustvarila narava sama.

Kljub velikim naporom od konkurenčnih strani izpodrinili našo vodo z manj vrednimi mineralnimi in drugimi umetnimi vodami, tudi prodaja naše vode, ki je glavni vir dohodkov zdravilišča, napreduje od leta do leta in smo do sedaj prekoračili konzum naše vode v primeru predvojno dobo letno za preko 200.000 steklenic.

Ta napredek v zvezi z napredovanjem frekvence gostov, ki se je zvišala v primeru s predvojno dobo za 50 odstotkov in se bo znatno zvišala, ko dobimo možnost sprejeti pod streho vsaj one goste, ki so se že dosedaj javljali, a smo jih morali vsled pomanjkanja stanovanj odkloniti, nam daje polno upanje, da bo naša vera v bodočnost Rogaške Slatine doživela popolno vstajenje. Vsa ta naša upanja bi pa bila seveda iluzorna in napredek zdravilišča kljub

šel kak narod do moči in slave drugače kot z delom in umnim gospodarstvom, da je propadel vsak narod, ki je nosil svojo narodnost na jeziku in ne v srcu, ki se je dvignil na trdno gospodarsko podlago.

Da nisem na napačnem potu, nam je pokazala bilanca, ki je po letih izgube izkazovala vsako leto za nekaj sto tisoč dinarjev več čistega donosa, kar v ostalih državnih podjetjih ni bilo običajno in da smo do danes investirali iz lastnih dohodkov in dali državi okrog 10 milijonov dinarjev.

Ne omenjam tega, velespoštovani gospodje, da bi iskal kakega priznanja, omenjam samo tega, ker so o tem razširjene popolnoma napačne zlobne vesti in ker smo čitali tudi črno na belem, da zdraviliška uprava po vojni ni storila ničesar in da se imamo za vse, kar je v zdravilišču, zahvaliti bivši nemškutarski upravi. Nas je sicer to bolelo, toda ni nam vzelo poguma in ni nas oviralo pri našem nadaljnjem delu. Glavna ovira uspehov tega dela je pa bilo dejstvo, da so se nepretrgoma menjavali lastniki zdravilišča in šefi naših nadrejenih oblasti. Znano vam je, s kolikimi težkočami je zvezan v državni upravi napor za odobrenje večjih investicij. Če se nam je končno to posrečilo in so bili v delu načrti, spremenila se

investicijam in naporom kraljevske uprave in zdraviliške uprave nemogoč, če bi nam naše časopisje ne stalo zvesto na strani in nam pomagalo tudi v tem, da bi vsakdo videl v nas le in edino le odlično gospodarsko socialno podjetje in ničesar drugega.

Vem, da je marsikdo težko za vas, velespoštovani gospodje, ločiti zrno od plevla, toda bolje je pustiti zrno in plevel na strani, kot pa škodovati zavodu, ki mora biti ponos naše države pred vsem naše ožje domovine in dajati vrhu tega še hrano škodoželjnosti naših narodnih nasprotnikov.

Jurklošter

Odlikovanja so prejeli nekateri ugledni domačini. Zlato kolajno za državljanske zasluge sta prejela gg. Jurko Anton, veleposestnik v Henini, starosta Sokola in bivši dolgoletni župan ter Blatnik Franc, posestnik. Red sv. Save in zlata kolajna sta pa bila izročena gosp. Alojziju Šmitu, veleposestniku v Jurkloštru.

Šoštanj

Koncert. Pevski odsek sokolskega društva v Šoštanju priredi s sodelovanjem salonskega orkestra danes točno ob pol 16. v Sokolskem domu koncert. Pričakovati je obilne udeležbe, zlasti tudi iz okolice, ker so zveze z vlakom in avtobusi na vse strani ugodne.

Izkop vojakov na jeseniškem pokopališču

Na jeseniškem pokopališču so izkopali 28 vojakov iz svetovne vojne, ki so umrli na Jesenicah. 29 vojakov je bilo pokopanih v posebnem delu našega pokopališča. Nekega italijanskega pešca po imenu Ferrari Luigi so izkopali že lani in prenesli v skupno pokopališče italijanskih vojakov, ostalih osemindvajset pa so sedaj izkopali, položili njihove kosti v za to določene krste in jih prenesli v kapelico, ki stoji sredi pokopališča in predstavlja obenem vojaški spomenik iz dobe svetovne vojne. Med njimi so trije neznanji vojaki, ki so umrli 1918. leta na Jesenicah, dalje dve črnovojnika in to Beličič Anton in Smet Anton, 15 pešcev, in sicer Homstein Jože, Liszkai Janoš, Csölly Istvan, Hoffman Ivan, Tkoczuk Mikola, Müller Artur, Trampus Karel, Schovodok Nikolaj, Platil Venecel, Ratz Karel, Stanojevič Savo, Petrovič Dimitrij, Dragoljub Savič, Zelj Ivan in Jocič Stanislav.

Fale France iz I. čete slovenske legije, topničar Župančič Jože, kaplar Kasal Jože, strelec Körner Ignacij, strelec Schwarz Josip, topničar Lusinger Janez, podnarednik Schmied Vencel in nemški vojak Eigel Anton.

Izkop je izvršila mestna občina, ki si je za to izposlovala potrebno dovoljenje. Izkop ni delal preglavic, ker je bil na razpolago točen načrt tega dela pokopališča. Ta načrt je napravil mestni tajnik g. Potrato Ivan. Krste so opremili s številkami in so bile položene v betonsko grobnico. Na pročelje kapelice bo vdelana spominska plošča z imeni, ki jo bo vili livarski mojster g. Torkar. Mir vam, vojaki, in večna slava.

Osumljen zverinskega zločina nad otrokom

Aretacija 45letnega berača, ki pa trdi, da je nedolžen

Zverinski čin blaznega berača, o katerem smo v petek obširno poročali, je predmet vsesplošne govornice v našem mestu. V petek popoldne so orožniki pripeljali na žandarmerijsko postajo 45letnega berača Ivana Z., ki je osumljen, da je nečloveško razmesaril Dežmanovega Lojzka. Kosmati mož, ki ima le eno roko, odločno odklanja vsako sumničje. Pravi, da bi on ne bil zmožen storiti nekaj tako strašnega. Doma je iz Trške gore pri Krškem. Izročen je bil tukajšnjemu sodišču. Preiskava bo ugotovila njegovo krivdo ali nedolžnost.

Z dinamitom si končal življenje

Mokronog, 30. aprila.

28. aprila se je vršila obdukacija trupla tragično preminulega Antona Lundra, posestnika iz Cerovca pri Trebelnem.

57letni Tone je mnogo let bival v Ameriki in si je s pridnostjo in varčnostjo po vojski v domovini zgradil lepo domačijo. Pri vsem blagostanju pa ni bilo v družini pravega soglasja. Prepri v družini so bili na dnevnem redu, le tem so sledili tudi pretepi.

Gospodar Tone je bil pravi suženj svoje okolice. Zadnje čase se je udajal žganju, dokler ni kelih bridkosti pomešan z alkoholom izpil do dna usodnega 27. t. m. med osmo in deveto uro dopoldne. Medtem ko je žena Mica podajala v peč kruh, je v mali sobici v postelji legel Anton na trebuh in si podložil dinamit ter ga prižgal. Z grozno detonacijo se je razstreljivo vnelo in nesrečneža po obrazu in prsih popolnoma razmesarilo. V zapestju mu je odtrgalo roko.

Hito so se zbrali vaščani v hiši in sočustvovali z ubogim Tonetom, ki je zadnje dni pred samomorom kazal znake duševne zmedenosti. Blodil je namreč bos okoli hiše. Bil je cerkveno pokopan.

Nasilen ljubimec

Janče pri Litiji, 1. maja.

V bližnji vasi Dolgobroce živeči posestnik sin B. Franc se je že pred nekaj leti in zadnje čase dober seznanil z dokaj starejšo kmečko hčerjo M. Francko. Ljubezen pa ni ostala brez posledic. Sprva njega to ni nič skrbelo, saj ji je celo obljubil zakon. Vendar pa obljube današnje mladine ne drže tako točno in začel je premišljevat, kako bi se je znebil tako obljube kakor tudi Francke. Ko je uvidel, da je njena izpoved resnična glede nosečnosti, ji je pričel svetovati, naj odpravi plod, kar je pa ona odločno odklonila. To je bil začetek njunega prekanja, ki ni ostalo le pri tem. Prišel je še nekajkrat k njej na dom, ker pa le ni nič opravil, ji je začel groziti na vse mogoče načine. Pred dnevi, ko je slučajno v gozlu grabila listje, je prišel nenadoma od nekd in se jo dejansko lotil. Ona se ga je hotela obraniti z grabljami, vendar ji je iztrgal še grablje in jo pretepal z njimi, zraven pa še grozil, da jo ubije. Pričela je kričati, kar je nasilneža oplašilo in je zbežal. Kmalu nato je ponovno prišel k njej na doma in pričel javno groziti, da jo ubije, naka je Francka poiskala pomoči pri orožnikih.

Škofja Loka

Sokolstvo škofjeloškega okoliša je v predpripravi za velike svečanosti, ki se bodo vršile začetkom avgusta v Škofji Loki ob praznovanju 25-letnice od ustanovitve telovadnega društva. Opozorjamo na jubilej škofjeloškega Sokola že sedaj z željo, da gorenjsko Sokolstvo agilnega druga z vso vnuemo in veseljem pozdravi na njegovih domačih tleh.

Nogometna tekma danes ob 16. uri na letnem telovadišču Sokola. Igra SK Sokol proti SK Jadrano iz Ljubljane. Vabimo!

Prahu in tuberkuloze v stanovanjih se obranite z uporabo

Paentirano in zakoni varovano

Higijenske Impregn

ščetke za pometanje tal, parketov i. t. d., za brisanje pohištva in dr., ker je kemično impregnirana ter v času uporabe ne dviga prahu, temveč ga vsrkava in uničuje skupaj s kužnimi klicami. Prihrani se pri voščenju poda, na delovnem času in trudu.

IMPREGNO - Zagreb, Langov trg 4

1106

Konkurzi in prisilne poravnave

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za meseca aprila 1931. sledečo statistiko:

	0. k.	O. p. p.	Odp. k.	Odp. p. p.
Dravski	4 (3)	8	9 (4)	—
Savski	5 (5)	10	6 (5)	2
Vrbski	— (1)	—	— (—)	—
Primorski	2 (2)	3	3 (—)	—
Drinski	2 (4)	4	4 (2)	1
Zetski	2 (—)	2	1 (—)	—
Dunavski	6 (6)	23	7 (4)	4
Moravski	— (19)	1	2 (4)	—
Vardarski	6 (6)	3	6 (5)	—
Beograd	— (4)	3	1 (—)	—

Okrajšave pomenijo: O. k. = otvorenji konkurzi, O. p. p. = otvorene prisilne poravnave, Odp. k. = odpravljeni konkurzi, O. p. p. = odpravljene prisilne poravnave. (Številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo preteklega leta.)

Gospodarske vesti

× Zunanja trgovina naše države v mesecu marcu. Uradni podatki o gibanju naše zunanje trgovine v mesecu marcu prikazujejo sledečo sliko: izvoz 269.401 tona v skupni vrednosti 441.914.226 Din. Izvoz se je v mesecu marcu znižal napram lanskemu letu za 158.9 milijonov dinarjev. Uvoz je znašal 95.596 ton v skupni vrednosti 543.164.480 Din in se je znižal napram lanskemu letu za 115.3 milijone dinarjev. Naša trgovinska bilanca za mesec marec je bila pozitivna za 103.300.000 Din pasivna, medtem ko je pasivnost v lanskem marcu znašala 59.5 milijonov Din.

× Prodaja odpadkov od bombaža, sukna in usnja se bo vršila potom licitacije dne 9. maja t. l. pri Zetskem žandarmerijskem polku v Cettinu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

× Oddaja rekonstrukcije ležišča na mostu preko Donave pri Novem Sadu se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 19. maja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji in načrti pa pri isti direkciji (Gradbeni oddelek).)

× Banca d'Italia ustavi obrestovanje privatnih vlog. N. B. poroča, da je Banca d'Italia sklenila ustaviti obrestovanje privatnih vlog od 1. maja dalje. Bančnim zavodom bo banka obrestovala vloge po 1%, socialnim ustanovam pa po 2%.

× Italijanska štipendija poljedelske književnosti. Poljedelsko ministristvo razglasi, da je Mednarodni poljedelski institut v Rimu ustanovil ob priliki poroke italijanskega prestolonaslednika posebno književno nagrado z naslovom: »Humbert — Marie Jozef« v znesku Lit 10.000 — in z dekoracijo zlate medalje za najbolje delo na polju poljedelskega gospodarstva, vključno s poljedelsko statistiko. Nagrada

se podeljuje vsako leto. Odločitev pripada kompetenci stalnega komiteja imenovanega instituta. Pogoji konkuriranja je, da je pisatelj pripadnik države, ki je članica Mednarodnega instituta in je bilo njegovo delo publicirano v zadnjih dveh letih. Rok za konkuriranje poteče 31. decembra 1931. Vsa pojasnila daje Mednarodni poljedelski institut v Rimu.

Dobave

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 4. maja t. l. ponudbe glede dobave 50 kg žveplene kisline; do 11. maja t. l. pa glede dobave 30 komadov akumulatorjev in 3000 kg koroze.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 11. maja t. l. ponudbe glede dobave 12.000 komadov opeke ter glede dobave stekla za okna; do 18. maja t. l. pa glede dobave 1 ventilatorja.

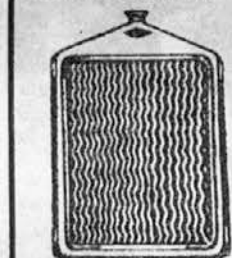
Dne 18. maja t. l. se bo vršila pri Komandi pomorskega arsenala Tivat ofertalna licitacija glede dobave elektrotehničnega materiala (kablji, žarnice, instalacijski in razni elektrotehnični material). — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Razširjajte Jugoslovana!

Na Jesenicah

iščem štirisočno stanovanje s pritliklinami. Dr. Štepihar. 1177

Strokovnjaško hitro popravi in renovira vse vrste auto-blažice in blatnike

GUSTAV PUC
546 Ljubljana
Tržaška cesta št. 9

Ker sem

prevzel

kavarno in restavracijo v Zdraviliškem domu v Rogaški Slatini, iščem vse tozadevno osobe. Interesenti naj ne oferirajo, ampak se osebno predstavijo 4., 5. in 6. t. m. v Rog. Slatini. Reflektira se je na prvovrstne moči.

Knjige

vežem solidno in po zelo nizkih cenah. — Henrik Zirkelbach, Ljubljana, Mala čolnarska ulica. 1113

Razprodaja

Po globoko znižanih cenah se razprodaja cela zaloga raznovrstnih moških, fantovskih in otroških oblek, površnikov, suknjičev, usnjatih in navadnih, modnih kot sportnih blaž itd. samo v konfekciji »Franda« F. K. DERENDA, Ljubljana, Gradišče št. 4, to je nasproti dramskega gledališča. Izkoristite to izredno priliko.

Prostovoljna sodna dražba zemljišč v Št. Vidu nad Ljubljano

P VIII. 221/30—89.

Na praznik Vnebohoda, v četrtek dne 14. maja t. l. se bodo na licu mesta v Št. Vidu nad Ljubljano razprodajale od posestva št. Vid št. 17 različne stavbe in zemljiške parcele v sredi in poleg vasi.

Pričetek dražbe ob 13. uri (eni popoldne) pri hiši št. 17 — Cirmanu, vulgo Lovrencu v Št. Vidu poleg cerkve. Kupnina je plačljiva v obrokih.

Ostali dražbeni pogoji so na vpogled pri podpisnem sodišču soba št. 37.

Ostalo sodišče v Ljubljani, odd. VIII., dne 29. aprila 1931.

DELAVNICA ZA POPRAVILA

PISALNIH, RAČUNSKIH, RAZMNOŽ. STROJEV, REGISTRIRNIH BLAGAJN, FOTO APARATOV, GRAMOFONOV itd.

MEHANIČNA

LUDV. BARAGA
LJUBLJANA, SELENBURGOVA UL. 6

TELEFON 29-80

Borzna poročila

Devizna tržišča

Jugoslovanske devizne in efektivne borze danes niso poslovale. V prostem prometu so se danes v Ljubljani imenovali sledeče notacije: Amsterdam 22.8250—22.8850, Dunaj 798.68 do 801.68, Berlin 13.5225—13.5525, Bruselj 791.14 bl., Budimpešta 989.75—992.75, London 276.44 bl., Milan 296.55—298.55, Newyork ček 56.6350 do 56.8350, Pariz 221.23—223.23, Praga 167.96 do 168.76, Curih 1093.50—1096.50.

Dunaj, 2. maja. Amsterdam 285.65, Atene 9.215, Beograd 12.50, Berlin 169.24, Bruselj 98.84, Budimpešta 123.92, Bukarešta 4.23, London 34.556, Madrid 73.60, Milan 37.21, Newyork 710.60, Pariz 27.765, Praga 21.0437, Sofija 5.149, Stockholm 190.50, Kopenhagen 190.15, Varšava 79.61, Curih 136.89.

Curih, 2. maja. Beograd 9.1310, Pariz 20.2925, London 25.2512, Newyork 519.20, Bruselj 72.20, Milan 27.1825, Madrid 53.25, Amsterdam 208.70, Berlin 123.64, Dunaj 73.05, Praga 15.3775, Varšava 58.15, Budimpešta 90.55.

Vrednostni papirji

Dunaj, 2. maja. Bankverein 16.10, Kreditni zavod 45.55, Dunav-Sava-Adria 13.90, Prioritete 88.60, Leykam 3.—.

Žitna tržišča

Novi Sad, 2. maja. Moka: baška št. 5 145 do 150. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 5 vagonov, koruza 22 vagonov, oves 2 vagona, moka 9 vagonov, otrobi 1 vagon. Tendence: pšenica: čvrsta, ostalo neizpremenjeno.

Budimpešta, 2. maja. Tendence: slabša. Promet miren. Pšenica: maj 15.15—15.31 (15.17 do 15.18), junij 15.03—15.21 (15.03—15.04). — Rž: maj 15.46—15.50 (13.46—13.48). — Koruza: maj 13.25—13.31 (13.23—13.24), julij 13.31—13.70 (13.56—13.58), trans. maj 10.68 do 10.75 (10.68—10.69), julij 10.92—11 (10.90 do 10.95).

OBLAČILNICA

Zaupno povedano...

Moj dragi! V svojem poklicu moraš biti lepo oblečen. Pojdiva v »ILIRIJO«, kjer Te oblečejo od nog do glave in Ti nudijo ugodne kreditne pogoje.

1173

»ILIRIJA«

NA OBROKE I LJUBLJANA MESTNI TRG 17/1

Otvoritveno naznanilo!

V soboto, 13. maja otvorim Zdraviliško kavarno in 16. maja restavracijo v Zdraviliškem domu v Rogaški Slatini.

Priporočam se najtopleje vsem p. t. gostom, obiskovalcem zdravilišča Rog. Slatine. Potrudil se bom kot nekdanji večletni plačilni imenovane kavarne cenjene goste vsestransko zadovoljiti.

Alojzij Klaužer

restavratel in kavarar, Rog. Slatina

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman
(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis tudi v izveščku, prepovedan.)

Že tiste tedne po povratku se je začelo nekaj premikati in se vrvati med mene in stvari. Čudno se je včasih to nekaj vzpenjalo in metalo predme sliko, par besedi, kos pokrajine, čuden obraz, tako, da sem se začel tega bati, ker to nekaj je postajalo vedno močnejše.

Spomini, ki so se pogrezili ko kamenje, so se začeli zopet premikati in lesti na plan. Toda še vedno sem mislil, saj so samo spomini, ki bodo zopet oslabei in prešli.

Spomini so se začeli razširjati, in nekaj upadlega, sivega in brezbitvenega se je ko senca porivalo v moje dni. Vojna, o kateri sem mislil, da sem že pozabil nanjo, je vstala in se povrnila. Večkrat, ko sem ko odsoten sedel na svoji postelji, sem nehoté prisluškoval, kako je ponoči nalahko potrkovalo pod cesto, ko da vrtajo tam spodaj rove in pota, ko da se tam spodaj nekaj od daleč približuje, da nas bo vendarle zasačilo, nas, ki smo odnešli zdravo kožo in ušli smrti. V takih trenutkih sem se ovil trdneje v svojo odejo, zaprl sem oči in podil strahotne slike od sebe; — toda tega nisem mogel preprečiti, da ne

81

bi te slike obstale pod okni in čakale.

Od danes vem, da niso samo spomini, ki me zasledujejo; — prvič v tej noči je vstalo naenkrat moje lastno bitje in mi pokazalo svoj strahoviti obraz. Moja preteklost je podrla jezove, nevarnost ne prihaja več nekje od zunaj, temveč zabita je vame in tam ruje zdaj dalje. Tisti človek, ki sem bil nekaj let, se je zopet zbudil in ograja zdaj s svojimi krvavi rokami tistega človeka, ki hočem postati. Povodenj se približuje in me hoče potegniti nazaj. Toda tisto, kar je bilo prej ohramba in nagon samohrambe, tisto bi hodilo, če bi se zopet povrnilo, pred menoj ko krivda in groza. Graditi moram nasipe. Imeti moram oporo. Prezgodaj je še gledati nazaj.

Strmel sem na svoje knjige in jih premetaval sem in tja. Nič. Stal sem pred svojo zbirko metuljev in pred akvarijem. Nič. Prelistoval sem časopise in brošure. Nič. Ogledoval sem svojo uniformo. Nič.

Pismo noša je potkal na vrata in mi izročil pismo. Bil je vladni dopis, s katerim so me pozvali, da naj nastopim službo nadomestnega učitelja v majhni vasi. Zamišljeno sem zrl na to pisanje. — Vas, par hiš, krčma, postela s pisano odejo, a-b-c in naštevanka leto za letom — ali je to življenje? Med vsem tem naj bom ujet z angleškim stotnikom?

Vrgel sem pisanje na mizo. Nekaj časa sem strmel v okno. Potem sem sklenil, da pojdem k Adolfu Bethkeju. Kadar nisem našel v vojni nobenega iz-

hoda več, mi ga je on pokazal.

Vrata so zaškripala. Pes v svoji koči je zalajal. Hitro sem stopal po drevoredu sadnega drevja. Adolf je doma. Tudi njegova žena je v hiši. Ko sem vstopil in stisnil Adolfu roko, je šla njegova žena ven. Vse del sem se. Čez nekaj časa je dejal Adolf: »Ernest, ti se pač čudiš, ka?«

»Zakaj, Adolf?«

»Ker je ona zopet tukaj?«

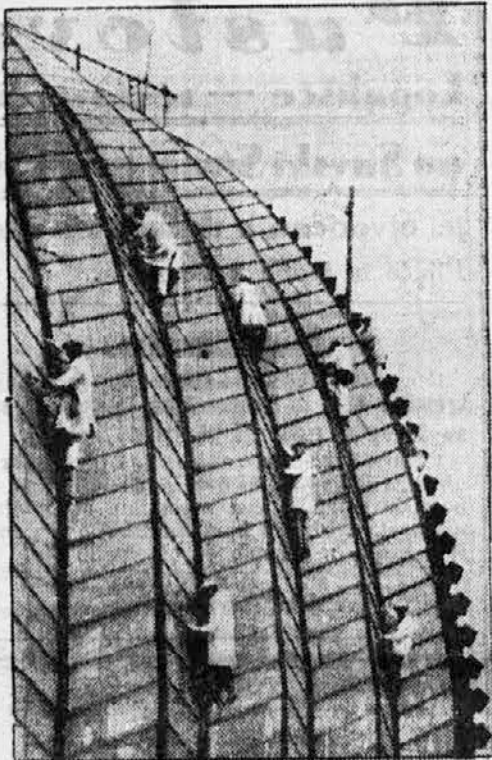
»Ne — to veš sam najbolje.«

Pomaknil je predme skledo s sadjem. »Hočeš jabolko?« Vzel sem jabolko in mu ponudil eno izmed Wesslingovih smotk. Odgriznil e konico in nadaljeval: »Poglej, Ernest, tukaj sem posedal in posedal in skoraj sem zblaznel. Nekaj strašnega je biti sam v taki hiši. Hodiš po sobi — tam visi njena bluza, tam je njeno šivanje, tam e stol, na katerem je vedno sedela in šivala — in zvečer, tam stoji druga postelja, tako bela in tako zapuščena; vsak trenutek pogledaš nanjo in se začneš premetavati semintja, ker ne moreš zaspati — čudne misli ti začno rojiti po glavi, Ernest —«.

»Rad verujem, Adolf —«.

»Potem pa bežiš ven, začneš piti in delaš nemnosti —«.

Pokimal sem. Ura je tiktakala. Peč je prasketala. Tiho je stopila v sobo Adolfova žena in postavila na mizo kruh in sirovo maslo. Potem je šla zopet ven. Bethke je gladil z roko namizni prt.

Londonško »kristalno« palačo čistijo

Znamenita »kristalna« palača v Londonu ima ogromno stekleno kupolo. To kupolo sedaj čistijo. Z ulice se vidijo delavci na strehi majhni kakor muhe.

Društvo narodov in trgovina z dekleti

Pri Društvu narodov obstoji posebna komisija, ki ima nalogo, da preiskuje vse okolnosti, ki stoje v zvezi z mednarodno trgovino z »belimi sužnjami« in da najde primerna pota in sredstva, da se ta sramotna trgovina vsaj kolikor mogoče omeji, če se že ne da popolnoma zatreti.

Vprašanje mednarodne ureditve oziroma preprečenje te trgovine so poskusili rešiti že z več pogodbami mednarodnega značaja, svojega pravega namena pa le niso dosegli.

Doslej so posamezne komisije, ki jih je poslalo Društvo narodov v razne kraje, ugotovile razna pota mednarodne trgovine z dekleti.

Največja in najvažnejša takšna trgovska pot vodi iz Evrope v južno in srednjo Ameriko. V mestu Montevideo v južni Ameriki je skoraj polovica v policijske knjige vpisanih nesrečnic iz Evrope, v mestu Buenos Aires jih je tri četrtiline tujk (večinoma Evropejk), v Rio de Janeiro pa 80 odstotkov. Trgovci z belimi sužnjami so neprestano na potu. Komisija je ugotovila, da potuje neki tak agent na leto šestkrat v Evropo, t. j. da je od 52 tednov, ki jih ima leto, 36 tednov na potu. Na vsaki ladji, ki se pelje iz Evrope v južno Ameriko, se peljejo tja navadno po dve do tri ženske skupaj s svojim »zaščitnikom«, ki se izdaja ali za njihovega »očeta« ali za »možja« ali za karkoli, v resnici pa je navaden lopovski trgovec z dekleti. V mestu Buenos Aires se nahaja po ugotovitvi komisije Društva narodov ogromno zabavišče, kjer se stalno mudi po 100—200 žensk iz Evrope, ki so vse določene za znano obrt — te ženske smatrajo tisti lopovi za navadno trgovsko »blogo«, ki ga prodajajo kakor živino ali pa drva...

Druga »trgovska pot« vodi — tudi to je ugotovila komisija — od srednje in zapadne Evrope oziroma iz južne Evrope do raznih pristanišč ob Sredozemskem morju na italijanski in francoski obali, od tam pa gre naprej v Egipt, pa tudi v druge dele severne Afrike; Poljakinje pa vozijo preko Rumunije v Carigrad in od tam naprej v Egipt. Komisija je našla nekega takega »trgovca«, ki pripelje vsako leto najmanj po 7 žensk v Egipt. Iz Egipta pa prevaja »blogo« potem naprej v vzhodno Indijo in na Kitajsko.

Resnica je dalje, kakor je ugotovila komisija, da gre mnogo deklet v tujino čisto prostovolj-

no, ker pričakujejo tam življenje brez dela, čeprav vedo, kaj jih tam čaka. Seveda vidijo kmalu, da so si »luksuz« obetale zastonj, kajti to, kar »zaslužijo« ne ostane ženskam, ampak jim ves denar poberejo njihovi gospodarji in pa njihovi pomočniki, ki te nesrečnice neusmiljeno pretepaajo, dokler jim ne izroče zadnjega vinarja, potem pa jo pahnejo na ulico. Ti ljudje znajo držati svoje sužnje v tako silnem strahu, da si reve niti na ulico ne upajo, tem manj, ker vedo, da tudi policija v tujih krajih prav rada prejema svoje odstotke od umazane obrti.

Komisija za pobijanje mednarodne trgovine z dekleti izdeluje sedaj razne predloge, kako naj se ta sramota prepreči.

Zdravniki in samomorilci

Ali sme zdravnik pospeševati samomore? Ali jih mora preprečevati? Odgovor na ta vprašanje se je doslej navadno glasil: Sme in mora! Ta odgovor pa je v najnovjši dobi izgubil precej na svoji samozavestni gotovosti. Današnji svet pravi, da življenje morebiti le ni taka dobrina za kakršno jo imajo nekateri ljudje. »Moderni« ljudje pravijo, da sta telo in življenje čisto privatna zadeva in da ima vsak človek sam pravico, da napravi s svojim telesom in s svojim življenjem, kar hoče. Zato pa — tako pravijo dalje — nima nihče pravice, da komu brani umreti ali pa ga ovirati, če hoče sam umirati. Ali ni zdravnik v takih slučajih celo dolžan plačati odškodnino, če poseza samolastno

v tuje pravice?

O tem vprašanju je razpravljala tudi zdravniška akademija v Parizu (»Académie de Médecine«). Člani te akademije so večinoma nad 70 let stari gospodje, in ti gospodje niso kar meni nič tebi nič priznali zdravniku pravice ali pa mu celo naložili dolžnost, da mora reševati samomorilce. Povod za sklicanje seje, na kateri so reševali to vprašanje, je dal slučaj gospe Hanau, ki je začela v ječi gladovno stavko, da na ta način protestira proti zaporu v nemoderni jetnišnici. Ko je bila zaradi prostovoljnega stradanja že blizu smrti, so jo prepeljali v bolnišnico, kjer jo je dal zdravnik obleči v prisilno jopico, potem pa so ji s silo vpeljali v želodec cev in jo tako »rešili«. Kakor hitro pa se je gospa počutila nekoliko bolje, je vložila proti zdravniku tožbo za odškodnino in sicer zaradi telesne poškodbe. Obtoženi zdravnik pa je predložil ves »slučaj« zgoraj omenjeni akademiji s prošnjo, da izreče o celi zadevi svoje mnenje, in tako je prišlo do posebne seje, kjer so bila izrečena zelo različna mnenja o pravici (oziroma dolžnosti) zdravnika, če sme ali mora rešiti samomorilec ali ne. Kirurgi n. pr. so rekli, da se brez izrečnega dovoljenja bolnikovega ne sme zdravnik bolnega telesa niti dotakniti, še manj pa ga operirati — brez kakšne male operacije pa se navadno samomorilcev ne da reševati.

Profesor Le Gendre je povedal ta-le slučaj: Neki zdravnik je silno trpel na vnetju žil. Bolečine so bile strahovite. Ker z navadnimi doza-

mi morfija bolečin ni mogel več krotiti, je zaužil nekega dne tolikšno porcijo morfija, da je upal, da bo rešen bolečin enkrat za vselej. Njegovi tovariši pa so uporabili vsa sredstva, da so ga »rešili«. Bolnik je silno trpel, dokler se ga ni usmili la naravna smrt.

Kakor je torej razvidno, za francoske zdravnike zgoraj omenjeno vprašanje še ni rešeno.

Španska plesalka La Argentina

Znamenita španska plesalka, ki goji predvsem španske narodne plesne, nastopa z velikim vspehom po vseh evropskih velemestih.

Moderna kazen: 50 noči zopora

Kakor poroča »Daily Express«, so se morali nedavno zagovarjati pred sodnikom Goodmanom v mestu Jakima (v Zedinjenih državah) trije fantje, ker jih je zalotil stražnik pijane na cesti Slavili so namreč god nekega svojega prijatelja in so god seveda tudi primerno zalili s prepovedanim alkoholom. Pred sodnikom so fantje v ganljivih besedah opisovali, kako bodo nesrečni, če bodo kaznovani: izgubili bodo svoje službe, tako da ne bodo mogli živeti ne sami, še manj pa bodo mogli podpirati svoje stariše. Zaradi teh okolnosti je sodnik razsodil, da ne bodo zaprti 15 dni, kakor to določa zakon, ampak 30 noči, da bodo podnevi lahko opravljali svoje službe. Fantje se morajo sedaj vsak večer ob osmih javiti v jetnišnico, kjer ostanejo do sedmih zjutraj. Doslej so še vedno točno ob določenih urah nastopali svojo kazen.

»Danes obhajata moj ata in moja mama dan svoje poroke.«

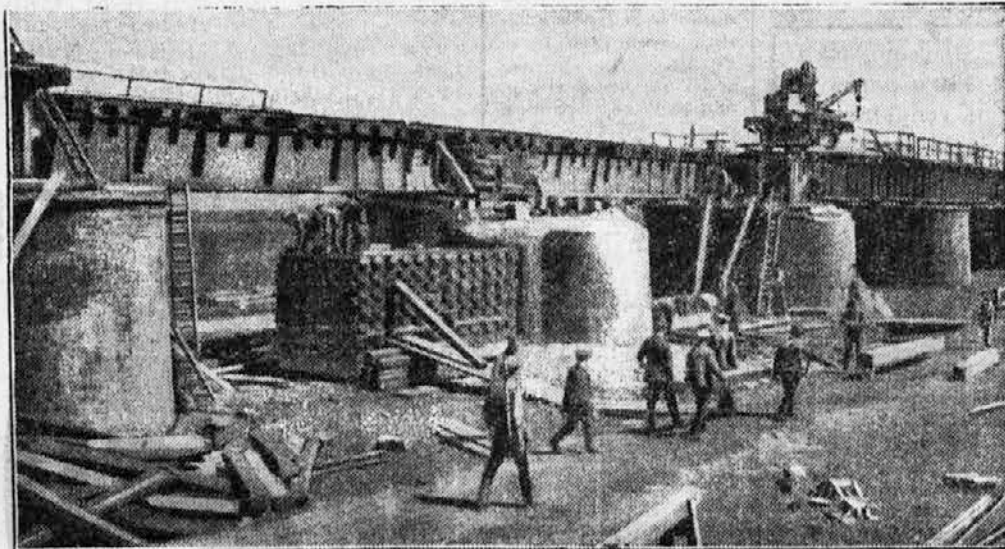
»Moj ata in moja mama sta se pa poročila že pred 13 leti!«

—:—

Gospod Smith se je dal zavarovati za 100.000 dolarjev, potem pa je odpotoval s parnikom. Parnik se je potopil, Smitha pa so rešili. Ko je bil na kopnem, je brzojavil svojemu bratu: »Sem rešen — povej to na lep način moji ženi!«

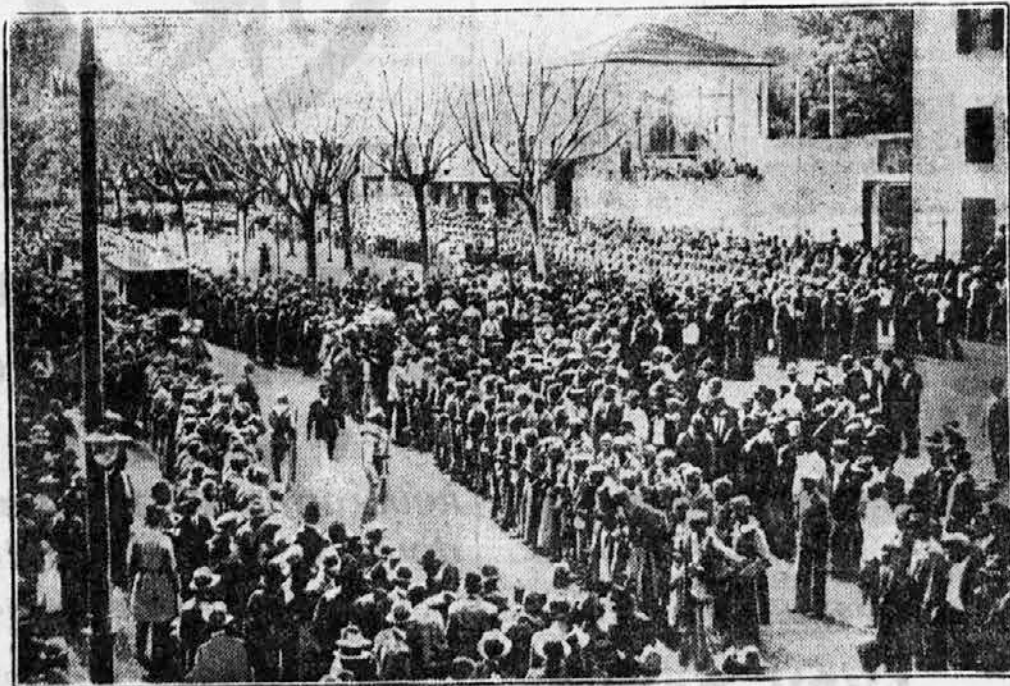

»Kaj smo pa našemu sinu zadnjič pisali?«
»Kar v blagajniško knjigo poglej!«

Desetletnica poljske vstaje v Gorenji Šleziji

Slika nam kaže železniški most pri mestu Oppeln, ki so ga poljski vstaši pred 10 leti razstrelili.

Boji na otoku Madeiri

Na otoku Madeiri (portugalska republika) je izbruhnil upor, ker hočejo prebivalci postati neodvisni od Portugalske. Na sliki vidimo vladne čete na ulicah glavnega mesta. Vlada je poslala nad upornike tudi več vojnih ladij.

Mladi Jugoslovan

Danilo Gorinšek:

Zdaj bodimo kakor ptice!

Zdaj bodimo kakor ptice,
ki veselo žvrgole,
ki radujejo se vesne,
s pesmijo v nebo žele!

Kakor one zdaj v svobodo
srca naša naj hite
in naj zapoje Gospodu
hvalo, da pomlad je že!

Vinko Bitenc.

Pomladna bajka

Pod zelenim leskovim grmom, ob robu široke, cvetoče poljane, so domovali čudni možički pritlikavčki. Bili so od pete do temen komaj zapalec visoki, zato so se imenovali Palčki. Ampak nikar ne mislite, da so bili Palčki bogsgavedi kako zarukani in nerodni; kaj šel! Kakor so bili majhni, so bili vendar prebrisani in brihtni, da bi jim njihovo premetenost še

tisti slavni velikan Teleban zavidal. V pozni jeseni so se zavili v suho listje in so potem prespali zimo v kaki luknjici, ki jim jo je odstopila prijazna poljska miška. Kakor hitro pa je posijalo toplo pomladansko sonce, so se Palčki predramili, se skobacali iz ležišča in se nastanili pod leskovim grmičevjem. Kajti spomladi jih je čakalo silno mnogo posla. Palčki so bili namreč učeni, čudodelni zdravniki. Vsi prebivalci obširne poljane, cvetlice, hrošči, žuželke in drugi, so se zatekali k Palčkom po dober svet v boleznih in po zdravlila.

Nekoga solčnega dne v maju so se pripodili na pisano poljano razposajeni vaški otroci. Skakali so po travi kakor norčavi in so pri tem pohodili mnogo nežnih cvetk. Vsekrižem so ležale otrgane glavice, stebelca nekaterih cvetlic so bila strta in pohojena. Ranjenih pa je bilo mnogo, mnogo cvetlic.

Palčki-zdravniki so jadrno odbrzeli med gosto travo, da pomagajo ranjenim cveticam in jih obvežejo. Zdravili so jih s sokom bukovih vej; ta sok so si nalovili Palčki v široke liste in so ga imeli dovolj za vse poletje.

»Oh, kako me boli,« je stekala majhna cvetlica z rdečimi cvetovi. »Pomagajte mi, umrla bom!«

Palčki še nikoli niso videli tako lepe cvetice v tistem kraju. Kar čudili so se njeni zali obleki in eden izmed njih je rekel: »Kje pa si ranjena, ubožica?« »Stebelce, moje borno telesce so mi ranili hudobni otroci. In to jim še ni bilo dovolj. Potrgali so mi tudi liste, brez katerih ne bom mogla živeti.« In cvetlica je žalostno vzdihovala.

»Mi ti bomo rane zacelili,« je dejal Palček. »Mnogo cvetic smo že pozdravili z našimi zdravili.« In drugi palčki so dvignili rdečo cvetico s tal, da bi obvezali rane.

S pojemajočim glasom je govorila cvetlica: »Jaz sem začarana kraljična. Stara čarovnica

me je nekoč srečala v gozdu in me je začarala v cvetico. Dejala je, da bom šele tedaj rešena če me bo človeško bitje izgreblo s koreninami in me presadilo na vrt. Tam bi spet postala dvanajstletna kraljična, kakor sem bila nekoč. Tisti vrt bi se pa izpremenil v grad in v njem bi bilo vsega v izobilju. Danes pa sem spoznala kako hudobni so ljudje in če se mi bodo rane zacelile, bom rajše ostala vse življenje cvetlica.

Palčkom se je zelo smilila lepa cvetlica kraljična. Na vso moč so se trudili, da bi jo ohranili pri življenju, toda cvetlica je postajala čimdalje slabjša. »Veste kaj, bratci,« je vzkliknil najmanjši palček med njimi, »izgrebimo jo s koreninami in jo presadimo k nam pod leskov grm, mogoče bo potem ostala živa!«. »Saj res,« so pritrdili drugi. In so prav nežno izgrebli cvetico, ki se je medtem že onesvestila in so jo odnesli domov. Tam so pred grmom izkopali jamico in so jo vanjo vsadili. Vsako jutro so jo zalivali z roso, čez dan jo je pa ogrevale toplo sonce. In rdeča cvetlica se je kmalu opomogla. Ko je minilo sedem dni in sedem noči, pa se je nenadoma izpremenila v krasno mlado kraljično, kakršne palčki še svoj živ dan niso videli. Na mestu, kjer je rastle leskovo grmičje, se je dvigal mali gradiček, zgrajen iz samega belega marmorja. Tam je živela kraljična-cvetlica s svojimi prijatelji palčki še mnogo, mnogo let. Zgodilo pa se je vse to v tisti daljni deželi, ki leži za devetimi gorami in devetimi vodami. Menda še dandanes ob cvetoči poljani zala kraljična-cvetlica živi in se lepe pomladi veseli.

Ivan Kriški:

Veliki voz

Legenda. Prosto po Tolstemu.

Pred mnogimi mnogimi časi je bila v deželi velika suša. Vse reke, potoki in studenci so usahnil, drevje, grmovje in trava so se sušili, ljudje in živali pa so umirali od žeje.

Neke noči je stopila mala deklica z vrčem iz neke hiše, da bi dobila vode za svojo bolno mater. A vode ni bilo nikjer in deklica je žalostna in trudna zaspala v travi. Ko se je prebudila, je videla, da je vrč poln čiste vode. Že je hotela piti, a spomnila se je bolne matere in urno je stekla proti domu. Spotoma je ob cesti videla psička, ki je umiral od žeje. Stopila je k njemu in mu dala nekaj požirkov. Psiček je tako veselo zalajal in oddirjal. Deklica pa je začudena opazila, da je vrč sedaj srebrn, če-

prav je bil preje iz lesa. Deklica je prinesla vodo domov in jo ponudila materi. Ta ji je pa vodo vrnila z besedami: »Jaz bom itak umrla, pij rajši ti, ki si še mlada!« V tem trenutku pa se je srebrni vrč spremenil v zlatega. Deklica sedaj ni mogla več premagovati žeje in že je nastavila vrč na ustnice. Tedaj so se odprla vrata in v sobo je stopil shujšan popotnik in zaprosil za požirek vode. Deklica se je znova odrekla vodi in je dala vrč popotniku. Ta hip se je pojavilo na zlatem vrču sedem žarkih biserov, zunaj pa je prišlo močno deževati.

Deklica je dolgo hranila dragoceni vrč. Neke jasne noči pa so izginili biseri. Dvignili so se na nebo in tu jih še sedaj vidimo pod imenom »Veliki voze«.

Slavo Stine:

Nočni pihljajo vetrovi.

Nočni pihljajo vetrovi,
deček ob reki sedi,
bistri šumljajo valovi,
luna z neba se smeji.

Tiho šumljajo valovi,
v dalje predaljne hite,
vedno prihajajo novi,
misli za njimi beže...

Tamkaj v daljavi, ob vodi
hišica bela stoji,
v vodi veslajo labodi,
v hišici mamica spi.

Tiho šumljajte, valovi,
s srebrom jo luna ovij,
pesem ji pojte, vetrovi,
sladko naj mamica spi!

Pesmi o kraljeviču Marku

Prevaža Radivoj Rehar.

Kraljevič Marko in razbojnik Musa.

(Dalje.)

Takrat Marko sultanu poreče:
»Cas je, sultan, da nad Muso pojdem!«
In h kovaču naglo gre Novaku:
»Kuj mi sabljo, brž Novak mi kuj jo;
kuj mi tako, kot nikdar je nisi!«
Dá vnaprej mu trideset zlatnikov,
vrne spet se v svojo krčmo belo,
pije vino tri do štiri dni še,
pa pogleda k spretnemu kovaču:
»Si, Novak, že sabljo mi napravil?«
Dá Novak mu sabljo okovano,
pa poreče kraljevič mu Marko:
»Je li dobra, moj Novak prijatelj?«
Odgovarja mu kovač ponosno:
»Tu je sablja, tu je nakovalo,
pa poskusi, če je sablja dobra!«
Mahne s sabljo in desnico Marko
in udari v trdo nakovalo
ter preklopi ga do polovice,
pa Novaka še kovača vpraša:
»Reci mojster mi Novak odkrito,
si kdaj boljše kot je ta napravil?«
Odgovarja mu kovač odkrito:
»Bog nebeški, kraljevič moj Marko,
res že boljše nekda sem napravil,
boljšo sabljo — boljšemu junaku.
Ko pobegnil Musa je v primorje,
tako njemu sem napravil sabljo,
da ko mahnil je po nakovalu —
v hipu ga na dvoje je presekal.«
Razjezi zdaj kraljevič se Marko
pa Novaku vljudno zvito reče:
»Proži naglo svojo mi desnico,
proži mi jo, da ti sabljo plačam!«
In v resnici dá kovač mu roko,
dá mu roko, revež zla ne sluti,
komaj vidi, ko zamahne Marko
in odseka mu jo pod ramenom:
»Evo tu ti, duša ti kovaška,
da ne skuješ boljše več ne slabše!
Za plačilo — evo sto zlatnikov,
da živel boš brez skrbi do smrti.«
Dá kovaču svetlih sto zlatnikov
in zajaše naglo konja Šarca
ter napoti v ravno se primorje,
da poišče Musa Arbanasa.
Neko jutro, ko zarana jezdi
po Klisuru blizu Kačanika,
naenkrat pred sabo vidi Muso;
izpodril si noge je na konju,
topuzino pod oblake meče
in lovi jo zopet v roke bele.

Ko se drugi drugemu približa,
reče Marko Musi Arbanasu:
»Hrabri Musa, zgubi se mi s pota,
zgubi s pota — ali se pokloni!«
Odgovarja Musa Arbanas mu:
»Pojdi, Marko, ne prični prepirla!
Ali zjaši, pogostim te z vinom.
A umaknil s pota se ne bom ti,
če rodila prav te je kraljica
v belem dvorcu na blazinah mehkih,
v čisto svilo skrbno te povila,
z zlato žico v zibko pričvrstila,
odgovila s sladkorjem in medom,
dasi mene revna je Albanka
v ovčji staji na škrlah ledenih,

v črno ruto trdo me povila
in z robido zvezala bodečo,
odgovila z moko me ovsono
vendar mi je šestokrat dejala,
naj nikomur s pota se umaknem.«
Ko to sliši Marko iz Prilepa,
vrže naglo kopje svoje bojno
konju Šarcu preko glave iskre
v prsa močna Muse Arbanasa;
a s topusom ulovi ga Musa
in zažene preko sebe v travo
ter potegne svoje kopje bojno,
da ubil bi kraljeviča Marka;
a s topuzom ulovi ga Marko,
razdobi na tri jo polovice,
Pa za sabljo zgrabita junaka,
vname strašna borba se srdita:
mahne Marko s svojo težko sabljo,
ali Musa buzdovan podstavi,
razdobi na tri jo polovice,
pa potegne naglo svojo sabljo,
da udari kraljeviča Marka;
a podstavi topuzino Marko
in izbije sabljo iz ročaja.
Zgrabita za lahke buzdovane
in pričneta biti se srdito,
buzdovanom zlomita bodice,
vržeta jih med zeleno travo,
s konj junaških skočita na zemljo,
zgrabita se z golimi rokami,
mečeta se po zeleni travi.
(Se bo nadaljevalo.)

Uganke

Nisem ptica — vendar pojem,
nisem riba — vendar plavam;
v toplih solčnih dnevih v travi
se čez glavo prekučavam.

Rešitev prejšnje uganke: DREN. Pravilnih rešitev smo prejeli 17. Nagrado je žreb določil: Mariji Krajnci, učenki II. razreda, II. oddelka osnovne šole v Gornjem gradu. Rešitev današnje uganke bo sprejemalo uredništvo »Mladega Jugoslavanca« v Mariboru, Aleksandrova cesta 24 do srede 6. maja popoldne.

Gustav Strniša:

Dedek Snedek

Vem, da še niste slišali o njem! Bil je majhen, starikav možiček. Ni se zastonj imenoval dedek Snedek. Vse, kar se je dalo jesti, je pohrustal. Njegovi znanci so menili, da njegov želodec nima dna.

Dedek Snedek se jim je pa prijazno smehljaj. Nikomur ni zameril, če se je pošalil z njim. Oziral se pač ni na nikogar. Zadovoljno je vse pospravil pod streho, kar je imel.

Tedaj sta hodila po svetu Kristus in sveti Peter. Neko noč sta kesno dospela v našo vas. Zveličar je dejal:

»Tu ima svojo hišico dedek Snedek. Kar k njemu pojdiva!«

Potrkala sta na ozka vrata lesene bajte in vstopila.

Oba sta kar obstala.

Pri mizi je sedel dedek Snedek. Pred njim je stalo kar pet velikih skled. Prva je bila polna samih štrukljev, druga klobas, tretja medu, četrta sadja, a peta slaščic.

Dedek je kar grabil z obema rokama in metal jedajoč vase.

»Čakaj!« je dejal Kristus.

Dedek se je prijazno nasmešnil. Nehal pa ni.

Snedek ga je hotel prijeti za roko. Kristus se je preveč hitel. Kar zamahnil je z desnico in jima velel:

»Jejta!«

Ker sta sveta popotnika opazila, da bo zmanjkalo jedade, če se urno ne lotita, sta brž pričela jesti.

Kmalu sta se nasitila. Dedek je pa vse izpraznil. Ko je pogoltnil zadnji grizljaj, si je obrisal usta in se oddahnil:

»Hvala Bogu! Malo je bilo, a dobro!«

»Kaj, da je bilo malo?« se je začudil Peter.

»I seveda! Nikar ne zamerita! Sam bi pojedel še enkrat toliko, če bi bil imel!« Kristus se je zasmejal:

»Ali si zadovoljen, ker toliko sneš?«

»Nisem ne zadovoljen ne srečen! Delam in delam od ranega jutra do pozne noči. Vendar ne zaslužim niti toliko, da bi si bajto zakrpal! Vse gre za jedado! Če pa ne jem, sem tako oslavljen, da niti delati ne morem!«

»Dobro! Midva sva prišla danes k tebi lačna in trudna. Dovolil si nama, da sva se pri tebi nasitila. Zdaj pa dovoli, da se še

spočijeva v tvoji kočli Čaka te božje plačilo!«

Dedek ju ni poznal, vendar ju je vesel povabil na skromno ležišče.

Pa je rekel Kristus:

Ko zjutraj zgodaj vstaneš, pridi k nama in naju zbudi! Molče bova vstala in odšla. Ti pa vzemi otep slame, n akateri bova ležala zažgi in zavpij:

Dedek Snedek je drugačen,
ni več kakor vedno lačen,
slama v dim bo splapolala,
lakota za njo zbežala!«

Mož je vse obljubil.

Ko sta zjutraj sveta popotnika odšla, je res tako storil. Pozabil je pa na pesem. Pa jo je kar po svoje zaokrožil:

Dedek snedek ni več lačen,
on postal je zdaj drugačen,
rad na slamici leži,
svojo pipico kadit!«

Ko je to izgovoril, je začuden spoznal, da je izgubil svoj strašni tek. Pa je postal mahoma silno truden. Vlegel se je na slamo, kjer sta preje spala sveta popotnika. Prižgal si je pipo tobaka.

Jz pipe je žvignila iskra in vnela slamo. Dedek je nekaj časa še vztrajal. Naposled ga je vendarle preveč peklo. Skočil je na noge in odhitel na cesto.

Bajta mu je pogorela do tal, pa tudi tista slama. Odslej ni bil več sneden. Delal je. Kmalu si je postavil prijazno, zidano hišico, ki jo ima še danes. Ljudje mu pa še vedno pravijo dedek Snedek.

Konfekcija „Elite“ Prešernova
Ljubljana ulica 7-9

priporoča, da si ogledate brezobvezno bogato zalogo damskih in moških plaščev ter oblek

Po zborovanju Kola jugoslov. sester v Ljubljani

Slavnostno zborovanje naših vrlih Kolašic, ki se je vršilo minulo nedeljo, je privabilo v Ljubljano razen odličnih gostov iz Beograda, Zagreba in drugih krajev naše domovine, tudi veliko število delegatke naših podeželskih podružnic iz vse Dravske banovine. Poročila, ki so jih prodajale delegatke o delovanju podeželskih podružnic, so nam dale jasno sliko ženskega dela med narodom in ta slika je vsekakor razveseljiva. Storjen je lep korak naprej v teh desetih letih in upati je, da doseže žensko delo na deželi še lepših uspehov, ako bomo vztrajno korakale po poti, ki smo si jo začrtale.

Glavni pogoj za smoteno delo in za uspeh tega dela je skupnost in sloga. Marsikateri podružnici bi bilo potreba pomagati z nasvetom in vzpodbudo, marsikatera podružnica bi lahko dala sama dober nasvet na podlagi svojih izkušenj. Za takšno skupno delo je enkratni leten sestanek podružničnih delegatke premalo. Res obstaja med centralo in podružnicami še pismena zveza, vendar tudi te ne zadoščajo. In večkrat se zgodi, da se vsled prevelike zaposlenosti tajnice izvrši korespondenca le za silo ali sploh ne. Trebalo bi zato navezati čim večje osebne stike z zunanjimi podružnicami, kar bi se najlažje doseglo s sestanki, ki naj bi se vršili v zimskem času v centrali, v poletju pa s skupnimi izleti v manjša središča na deželi. Taki sestanki naj bi bili kolikor mogoče neoficijelni, morda naj bi se vršili v obliki čajanke ali slično. V prijateljskem pogovoru bi

se obravnavale razne prireditve, javne delavke bi se spoznavale med seboj in spoznale bi svojo lepo domovino, katero še vse premalo poznamo. Vsak kraj ima svojo posebnost, svoje specijelne razmere, na katere se je treba ozirati in ki jih je treba upoštevati, ko se sestavljajo programi za bodoče delovanje.

Ob misli na to intenzivno skupno delovanje vsega našega ženstva, ki je neobhodno potrebno, ako se hočemo približati ciljem, ki smo si jih postavile, nam stopa jasno pred oči potreba lastnega središča, ženskega doma ali ženskega kluba, kjer bi bilo osredotočeno vse, kar je v zvezi z ženskimi delom, kjer bi imele svoj sedež vse ženske organizacije, kjer bi se vršili vsi oficijelni in neoficijelni sestanki in kjer bi vsaka žena dobila iz mesta ali iz dežele vsak čas lahko dobila vse informacije o vseh zadevah, ki se tičejo ženskih organizacij. Predstavljamo si svetle, prijazne prostore z izbrano knjižnico, s listi dobro opremljeno čitalnico, morda celo s prenočiščem za zunanje članice po vzoru beograjskega Pokreta in praškega Žen. nar. sveta. Silno zapeljiva je za nas ta misel, ki sicer ni nova, saj se že delj časa razmišlja v nekaterih ženskih društvih, o kateri se nam pa zdi, da bi se morda preje udeležila, ako bi se zanimali za ženski širši ženski krogi. Lastni dom, četudi spočetka v še tako skromni obliki, bi tvoril še vse trdnjšo podlago vsemu ženskemu delu in bi ga tudi znatno olajšal.

ženih 17 žen, katere so zastopale 8 kolegijev. Danes je to ena najmočnejših ženskih organizacij. V proslavitev tega jubileja bo tudi mednarodna Zveza akademičark imela svojo letošnjo skupščino v Zedinjenih državah in sicer v Wellesley v Massachusetts, pod predsedstvom dr. Winifred Cullis iz londonske univerze

Moda

Spomladanski klobuki

Težko pričakujejo ženske začetek vsake sezone, tistih par tednov, ko se navdušujejo nad vsem novim, naročajo, pomerjajo... Počasi se pa privadijo na nove obleke in klobuke in ko dobivajo račune, se je njihovo navdušenje že precej pomegle. Prav kmalu za tem izjavljajo, da nimajo kaj obleči in čakajo resignirano na nove kolekcije ali na nov — dotok v njihov žep, da začne spet znova z izbiranjem, navduševanjem, naročanjem, pomerjanjem itd.

Ukazi mode se ravno tako točno izpolnjujejo, kakor vojaški ukazi, čeravno ni nobena žena v nevarnosti, da bi bila aretirana, ako jima ne sledi in ako se obleče po svoje in ne tako, kakor se oblači ves svet.

Iz glavnega stana ženskega »pokrivala« je izšel ukaz, da se bodo od določenega dne dalje nosili klobuki, ki se nosijo na tilniku in pokrijejo samo del glave. Stran je pa taka, da tisti mali, slamanati, klobučevinasti ali svileni pokrovci, s svojim plošnatim okrasom, ki tvorijo nežen in komaj viden okvir črnim, rujavim, zlatim ali rdečim kodrom, zahtevajo brezhiben profil, čelo Madame, skratka zahtevajo 25-letni obrazec in k temu še gotove otmene manire, ki opravičujejo damo, da nosi takole aristokratsko renesančno kapico.

Toda, ljubi Bog, kaj vidimo vsepovsod? Tri četrtine žen si sploh ne zna posaditi takega klobučka na glavo. So pa bili mali, skrivnostni klobuki, izpod katerih se je videlo samo eno oko in so z drugim očesom vred zakrivali še marsikaj, kar je brez škode ostalo prikrito, vendarle prijetnejši!

Sicer nam moda galantno poklanja majhen pajčolan, ki naj dobrohotno izgadi vse gube iz našega čela, toda zdi se, da ženske ne razumejo te dobrohotne geste in one, ki so med 40—60 ravno tako razkazujejo gorenji del svojega obraza, kakor 20-letne. Tako krčevito se drže tega razkrivanja, kakor so se krčevito držale lanskega zasenčenja. Celo tako daleč pretiravajo, da se od spredaj zdi, kakor bi sploh ne imele ničesar na glavi.

Bogve, ali ne bo do prihodnje spomladi izginil še ta zadnji ostanek klobuka? Sicer je pa to zelo malo verjetno. Ko nam je luna pokazala zadnji krajec, ji ne preostane drugega, kakor da postane zopet polna.

Apartna poletna večerna obleka, ki nas vsled svojih drobnih volanic na krilu in ob vratnem izrezku nekoliko spominja na modo iz leta 1830. Rokavi imajo obliko rokavic brez prstov, so sami zase in obrobjeni zgoraj z drobnimi volanicami. Pas je iz rdečega usnja, obrobjen z belim usnjem.

Elegantni ensamble, sestavljen iz črnega, belo tiskanega žoržeta za široko, okroglo ukrojeno krilo ter iz belega, črno tiskanega žoržeta za bluzu z okroglim ovratnikom in kratko jopico. Črn pas, črne rokavice.

Razno

Kraljica strojepisja

V spodbudo svojim stenotipistkam je priredilo nedavno angleško admiralstvo neobičajno predstavo. V prisotnosti vseh ženskih nastavljenk je zavzela 23-letna Eleonora Mitchell, ki ima svetovni rekord v strojepisju, svoje mesto pri pisalnem stroju, pri kateremu so prej odstranili vse črke na tipkah. Na tem slepem stroju je stenotipistka pisala po narekovanju ter dosegla brzino 900 črk na minuto. Potem je dobila nalog prepisati članek iz časopisa, medtem ko se je istočasno z narekovalcem, admiralstskim uradnikom, razgovarjala v francoskem jeziku. Vprašanja in odgovori so se vrstili z neverjetno naglico, dokler se uradnik ni izjavil za premaganega. Tretja poskušnja je bila ta, da so strojepiski zvezali oči z robcem, narkar je pisala po diktatu in dosegla z zvezanimi očmi brzino 90 besed na minuto. Pisala je popolnoma brez pogreška.

Mesto vrtnic

Nemško mesto Sangerhausen am Harz ima krasno nasade vrtnic. Na zemljišču, ki obsega nad 50 oralo, je nasajenih 350.000 vrtnic; zastopanih je 9000 vrst, t. j. skoro vse vrste, kar jih je sploh na svetu.

Gospodinjstvo

Prav gotovo je res, da je gospodinjstvo, pravo, vzorno gospodinjstvo, eden najtežjih ženskih poklicev. Pot gospodinje ni nikakor posuta z rožicami, ampak le prav po trnjevi poti pride gospodinja do uspehov. Težak, kakor povsod drugod je tudi tu posebno začetek, zato se sliši vzklizniti to in ono mlado ženo, ki je po enolični službi prišla vodstvo doma v roke: »Služba je bila igrača nasproti mojim sedanjim dolžnostim!« Ko se pa začetek srečno premaga, ko se žena in gospodinja vživi v svoj delokrog, uredi svoje delo po času in po svoji prevdarnosti ter izvršuje svoje gospodinjske dolžnosti ne le mehanično-prisiljeno, ampak z duhom in z veseljem, postane gospodinjstvo eden najbolj miselnih poklicev. Gospodinjstvo zahteva od gospodinje celega človeka, ker mora izvrševati istočasno več raznih del. Medtem, ko se vsak rokodelce posveča z vso svojo pozornostjo le enemu in istemu delu, med tem ko vrši uradnik (uradnica) le eno svojo dolžnost, je žena, gospodinja in mati, ki ima več otrok, obenem: vzgojiteljica, kuharica, hišna, šivilja, perica, bolniška strežnica. Ona ni s svojim delom nikdar gotova in če bi delala neprestano noč in dan. Komaj misli, da je nekaj opravila, stopi ji deset novih, neodložljivih dolžnosti pred oči. Njena težka naloga zahteva od nje inteligence, zahteva vsega njenega duha.

Kljub vsej zaposlenosti, kljub svojemu mnogostranskemu delu ne sme gospodinja pozabiti sebe. Ona ne sme zanemarjati svoje zunanosti, češ: čemu mi bo sedaj mikavnost, saj imam moža. Nikakor ne; mož te ni vžgubil razkuštrane in razcefrdrane; kot taka ga odbijaš, če bi tudi nič ne rekel. A če ga odbijaš, je nevarno, da si poišče drugod zabave in bolj prijetne družice. Poleg vsega mnogostranskega dela mora žena ohraniti mirno, hladno kri, zakriti naglico, biti mora vesela in dobre volje. Ta zahteva je silno velika in ni čuda, če je marsikatera žena ne zmore. Saj bi bila žena, ki bi bila vsem svojim nalogam kos, ki bi obvladala vse svoje dolžnosti, ohranila si vso ljubezen vse svoje rodbine, pravi mojster. Delo gospodinje je ustvarjalno, ki se ne da posnemati, uspeh se da doseči le z duhom, kajti ni glavno, da zmore delo, ampak kako ga zmore. Zato se gospodinjstvo ne da voditi po šabloni, ker je nekaj silno individualnega, kar se ne da naučiti po receptih. Vsaka gospodinja opravlja svoje dolžnosti s svojo miselnostjo, s svojo preudarnostjo, razvija svojo duševnost z večnim razmišljanjem, z iznajdljivostjo in primerjevanjem. Ta duševna telovadba, ako se more tako reči — napravi njeno miselnost prožno in živahno bolj, nego kateri drugi poklic.

Kaj je prav za prav cilj vsega gospodinjstva? Da se zadovolji vsem življenjskim potrebam svo je rodbine. Da temu zadosti, mora gospodinja uporabiti vse svoje duševne in telesne sile.

Gospodinja mora varčevati s svojimi močmi, da ne omaga, s časom in pa z materijalom. V varčevanju z materijalom nam je bila svetovna vojna sicer kruta, a dobra šola.

Ni lepšega dekleta, kot je Slovenka v narodni noši

Svila za krila, kakor tudi svileni robci z resami so pravkar došli.

Vzorci so posneli po starih narodnih nošah.

A. & S. Kabernè
Ljubljana

Radio

Ljubljana, nedelja, 3. maja. 9.00 Ing. Černo: O poljedelstvu. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 11.00 P. dr. R. Tominec: Versko predavanje. 10.20 Ferdo Jellenc: Hotelirsko knjigovodstvo. 11.00 Koncert kvarteta trobil. 12.00 Dnevne vesti, plošče (šlagerji). 13.30 Citre-solo, igra g. Anton Marin: Poljudna glasba. 16.30 Finčgar: Veriga. Sokolski oder z Viča. 20.00 Slovenske narodne s premijevanjem harmonike, pojeta gg. Mirko Jelačin in Drago Zagar, harmoniko igra g. Stanko. 21.00 Imitacija eksotičnih instrumentov, g. Krmpotič. 22.00 Časovna napoved in poročila. 22.15 Radio-kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, ponedeljek, 4. maja. 12.15 Plošče (zamorsko petje, operete). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Radio-kvintet. 18.30 Dr. A. Bajec: Italijansčina. 19.00 Prof. France Vodnik: Poljščina. 19.30 Zdravstvena ura: Ing. Ahačič: Začimbe. 20.00 Koncert glasbenega društva »Sloga«. 22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, nedelja, 3. maja. 10.00 Prenos iz kat. cerkve. 11.00 Poljedelstvo. 11.30 Plošče. 12.30 Opold. koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Zdravstvo. 17.30 Koncert pev. društva »Maribor«. Slovenske pesmi. 19.30 »Dežela črnih gor« (predavanje, W. Gomoll iz Berlina). 20.00 Poljske pesmi. 20.30 »Knez Ivo od Seneberije«, drama v 1. dej., Nušić. 21.15 Slovenski večer (godal. kvartet in gosp. St. Janković). 22.45 Novice. 23.05 Balalajke koncert.

Beograd, ponedeljek, 4. maja. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 15.30 Otroška ura: Pravljice. 16.00 Plošče. 17.00 O tuberkulozi. 17.30 Narodne s harmoniko. 18.00 Popoldanski koncert. 19.30 Francosčina. 20.00 Tamburaški orkester. 20.30 Oboja-koncert. 21.00 Klavirski koncert: Skrijalin, Chopin. 21.40 Novice. 22.00 Melodrama. 22.30 Večerni koncert Radio orkester.

Zagreb, nedelja, 3. maja. 10.30 Koncertna akademija protituberkuloznega društva. 12.30 Kuhinja. 17.00 Godalni kvartet. 20.00 Tuberkuloza. 20.30 Več. koncert radio orkestra. 21.50 Poročila. 22.00 Koncert radio orkestra.

Zagreb, ponedeljek, 4. maja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Predavanje o tuberkulozi. 17.00 Zvočni film. 18.30 Novice. 19.45 O jetiki. 20.00 Književna ura. 20.15 Poročila. 20.30 Prosto za prenos. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Po tujih postajah.

Praga, nedelja, 3. maja. 7.00 Koncert iz Karlovih Varov. 8.30 Nabožna glasba. 10.30 Prenos matinee v čast generalu dr. M. R. Stefani. 12.05 Bratislava. 16.00 Moravska Ostrava. 19.05 Brno. 20.00 Bratislava. 22.25 Prenos glasbe iz kavarne.

Praga, ponedeljek, 4. maja. 11.35 Moda. 11.45 Plošče. 12.30 Moravska-Ostrava. 16.05 Plošče. 16.30 Bratislava. 19.05 Brno. 20.25 Pesmi in arije. 20.45 Koncert: kitara. 21.00 Koncert: zbor in Radio orkester. 22.20 Moravska Ostrava.

Razstava likovnih umetnic

Letos se prvič v Jugoslaviji otvori razstava, kjer bodo razstavljena dela jugoslovanskih slikaric, t. j. slovenskih, hrvaških in srbskih likovnih umetnic. Razstava se bo vršila v Ljubljani v Jakopičevem paviljonu za časa jesenskega velesejma. Razstava obeta vzbuditi pozornost našega občinstva. Klub likovnih umetnic je ustanovljen v Zagrebu in obstoja že nekaj let. Prvotno so bile včlanjene v njem le Hrvatice, kasneje pa so se pridružile tudi slovenske likovne umetnice, letos pa sestre Srbkinje, ki bodo pri tej priliki prvič razstavile s klubom. Sedež kluba je v Zagrebu. Klub je prijel razstave v Zagrebu in inozemstvu. Umetnice pripadajo raznim umetniškim šolam, študirale so v Zagrebu, Dunaju, Monakovem, Parizu, Firenci in Rimu, kar se več ali manj pozna na njihovih delih. Zele so povsod lepo priznanje in zanimanje za svoja dela in prizadevanje.

Racionalizacija in brezposelnost

V času, ko se tako rado poudarja, da žena izpodjeda možu kruh, ker se posveča poklicem izven doma, ni odveč, ako se opozarja na vzroke, ki so v prvi vrsti merodajni za naraščajočo brezposelnost.

Pred vojno sta bili v tkalnicah pri vsaki stavbi zaposleni po dve osebi, med vojno je že imela vsaka stavba svojega delavca. Po vojni pa, posebno od l. 1927 dalje, vlada čisto drugačen sistem in oskrbuje ena oseba po več stavtev. V Reichembachu v Šleziji so danes tkalci, ki delajo na 24 stavbah naenkrat. V Langenbielau-u so imeli najprej sistem štirih, potem šestih, osmih stavtev na eno ga moža, potem so uvedli sistem 32 stavtev, od letošnjega januarja dalje pa upravlja en sam tkalec nič manj kakor 52 stavtev! Uvedli so stroj tipa »Calandere«, kateri izvrši v 15 minutah z dvema delavcema ravno toliko dela, kolikor ga je prej izvršilo 24 delavcev v 48 urah.

Tako je samo v tkalnicah. Koliko je še drugih obratov, kjer je stroj izpodrinil delavca. Zanimiva bi bila tozadevna statistika, ki bi brez dvoma dokazala, da ni žena tista, ki odjeda možu kruh, pač pa ga odjedajo množestevilne iznajdbe, pri katerih skoro gotovo ni žena udeležena.

Razgled po ženskem svetu

Češkoslovaška

Po poročilu justičnega ministra je na češkoslovaških sodiščih nastavljenih vsega skupaj 21 žen, med temi 11 v Pragi, 5 na Moravskem, 4 v Bratislavi in ena v Košicah. Poročila oblasti pričajo, da so se vse te ženske moči prav dobro obnesle.

Zeneva

Veliki panazijski ženski kongres v Lahoreju je imel za splošno žensko gibanje uspehe, ki se niso dovolj poudarili. Brez Azijati bi v Zenevi zbrane ženske voditeljice ne dobile v zavdevi državljanstva poročene žene glasov vseh državljanov. Azijatski delegati namreč, turški, perzijski in japonski zastopniki, niso hoteli glasovati, dokler ni brojavka iz Lahore-ja potrdila, da se azijske žene strinjajo z zahtevami Evropej in Američank v vprašanju državljanstva poročene žene.

Avstrija

Vlada je poslala v Ameriko gospo Jolles z nalogom, da izposluje znižanje carine za uvoz vezenin »petit point«, ženskega ročnega dela, s katerim je zaposlenih v Avstriji nad 30.000 žen. Gospa Jolles je dosegla polen uspeh: ameriška uvozna carina za vezenine je znašala prvotno 65%, kasneje 90%. S svojimi pogajanjmi je g. Jolles dosegla znižanje carine na 40%, torej več kakor na polovico.

Zedinjene države

Ameriška zveza akademičark praznuje letos svojo 50-letnico. Slavnostno zborovanje se bo vršilo v Bostonu, kjer se je pred 50-letji ustanovila organizacija. Pri ustanovitvi je bilo udele-

Trstje za strope

naročajte le pri domači tvornici, katera EDINA izdeluje to blago

iz najboljšega materiala in prodaja najceneje
Jos. R. PUH, Ljubljana, Gradaška 22
Telefon 2513 1058

TOVARNA SODAVICE

Slomškova ulica 27

priporoča svoje najboljše brezalkoholne pijače, kakor Soda-voda, pokalice in okrepjujoči „Sanitas“.

Telefon števil. 3231

1071

Od dobrega najboljši je le

423

Gritzner-Adler

šivalni stroj in kolo

Elegantna
izvedba
najboljši
materijal!

URANIA

pisalni stroj

v 3 velikostih!

Novost!

Šivalni stroj

kot damska pisalna miz.

Le pri

Jos. Petelinc
Ljubljana

za vodo, blizu Prešernovega spomenika
Zmerne cene tudi na obroke! Tel. int. 2913

Moderna električna svetilna telesa

v nova stanovanja (lustre, ampule, kroglo, lampione etc.)

iz velike izbire solidno dobavlja in instalira

ELEKTROINDUSTRIJA D. D.
Ljubljana, Gosposvetska cesta 13

Telefon interurban 2314 983

Mali oglosi

Oglosi socijalno in posredovalno vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5.— Oglosi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10.— (do 5 besed). Vsaka nadaljnja beseda 50 par. Za pismena odgovore priložite znamko.

Prodaj

26 delnic Zadruga gosposarske banke & Din 110 in dva težka enovprezna voza. Naslov pove uprava Jugoslovana 1169

Javna dražba

najdenih predmetov se bo vršila 6. maja ob 9. uri na postaji Ljubljana gl. kol. 1171

2.500.— Din

zaslužite najmanj mesečno, če obiskujete v Vašem okolstvu ljudi! Tovarna Vuga, Ljubljana, pošl. predal 307. Priložite znamko za odgovor! 988

Makulturni papir

po nizki ceni prodamo. Pošljamo tudi izven Ljubljane. Naročila sprejema in izvrši uprava Jugoslovana, Ljubljana, Gradišče 4.

Znatne stavbne prihranke

dosežete, če Vam izvrši načrte, proračune in nadzorstvo Tehnični biro „Tehna“, Ljubljana, Mestni trg št. 5/1 507

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul. 39. — Vse foto-potrebščine kakor aparati se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah. 986

Damski in moški modni atelje

ZUŽEK CIRIL
LJUBLJANA
Wolfova ul. 10/1
izvršuje vsa naročila točno in solidno. 917

Nogavice, roka- vice, volna in bombaž

463
najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Klavirje

Pianine

kupite po tovarniških cenah tudi na obroke, izključno le pri trvdki O. Zima, Wolfova ulica št. 10, I., Ljubljana. Najcenejša izposojevalnica. 919

Email d. z. o. z.

Ljubljana 7

Beljaška 4 - Telef. 3252

emailira in ponik-
luje po naročilu

NA ZALOGI: Lutz-ove
pečil, napisne tablice
— črpalke z ventili
brez usnja in raz-
pršilci za gnojnice
— avtogeno varenje

Email d. z. o. z.

Ljubljana 7

Beljaška 4 1084

Ustanovljeno l. 1852

Teodor Korn

Ljubljana

Poljanska cesta št. 8

(prej Henrik Korn)

krovec, stavbni, ga-
lanterijski in okrasni
klepar. — Instalacija
vodovodov in central.
kurjave. — Naprava
strelovodov; kopali-
ške in klosetne
naprave 792

Nagačenje vsakovrstnih živali

po jako nizki ceni
izvršuje

Joško E. Pušpan

preparator

Ljubljana

Mestni trg št. 11

Specialna elektro- tehnična delavnica IVO GRILC

Ljubljana, Mestni t. 17,

Cankarjevo nabrež. 25

Popravilo in previja-
nje vseh vrst motorjev,
generatorjev in trans-
formatorjev. — Spe-
cialni oddelek za pre-
vijanje in popravila
avtodinam. Precizna
popravila vseh vrst
zdravniških, zoboz-
dravniških itd. apa-
ratov 1162

Razpis

Ormoška občina razpi-
suje mesto občinskega
živnozdravnika, ki je
vezano z banovinsko
subvencijo. Prošnje je
vložiti v 14 dneh pri
mestnem županstvu v
Ormožu. Župan: Ivan
Veselič l. r. 1170

Pozor!

Avtomobilisti

Ako Vam se na potu
na Bled-Gorenjsko pri-
peti nesreča na avto-
mobilu, obrnite se na
avtomehanično delav-
nico **ST. CYRANSKI**,
Kranj, ki Vam popravi
tako in poceni 1150

Stalna razstava

umetniških slik in va-
lika izbira okvirjev.
Prevzame vsa rezbar-
ska in pozlatarska dela

A. KOS

Ljubljana, Mestni trg
št. 25 (nasproti magi-
stratu). 1094

Kam naj grem, kje naj kupim...

da bom dobro postrežen ...?

L. Ornik

manufaktura

Maribor

Koroška cesta 9

Plačilne

olajšave! 697

Modna trgovina

T. Eger

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 2

Modno blago, čipke,

perilo, nogavice itd. 774

Brivski salon za
dame in gospode

Franc Kokalj

Celje

Kralja Petra cesta

št. 22 688

„Elida“

brivski salon za dame

in gospode

Trajno kodranje

Celje

Vodnikova ulica

687

Frizerski salon

za dame in gospode

Franc Loborec

Ljubljana

Rimska cesta

se priporoča c. damam

za trajno kodranje,

vodno ondulacijo in

vse v to stroko spa-

dajoča dela po zelo

znižanih cenah. Sprej-

me c. dame in gospode

na abonma po zniža-

ni cenah. — Uradniki

znaten popust. 720

Oglašujte

v

„Jugoslovani“

Hotel in restavracija

pri

„Belem Kranjcu“

Pristna domača vina

— gorka in mrzla je-

dila — moderno ure-

jene tujske sobe

Kajlež

Ljubljana

Florijanska ulica št. 4

stavbno

mizarstvo

BONCA IVAN

Vižmarje

pri St. Vidu nad

Ljubljano 812

Zalogapohištva

Mizarstvo

NOVAK IVAN

Vižmarje

St. Vid nad Ljubljano

811

Spalnice

moderne in vse drugo

pohištvo po najnižjih

cenah

Matija Andlovic

Ljubljana

Komenskega ulica 34

1115

Harmonike

Lubas

so najboljše. — Franc

Lubas, Ljubljana, Du-

najska cesta. 765

Jakob Perhavec

izdelovanje likerjev

dez. vin, ruma in

konjaka

Maribor

Gosposka ulica št. 9

696

Kavarna

„Merkur“

Ignac Lebič, Celje

695

Hotel

„Pošta“

Celje

689

Kavarna

Restavracija

Klet

„Zvezda“

Dnevno koncert

lastnik Fr. in Roza

Krapeš, vulgo „Ziveli“

Ljubljana

762

Največje

podjetje

v Sloveniji za kon-

fekcijo plašev in

obleke

Trgovski

dom

Maribor

Aleksandrova c. 25

790

Josip Jelovšek

Celje,

Aleksandrova št. 4

906

Maks Ferjan

splošno ključavničar-

stvo

Ljubljana

Zvonarska ulica št. 7

Popravila tehtnic,

utežev itd. — Spe-

cialist za blagajne. 858

Drogerija

„Central“

Filip Vrtovec

Celje

Zahtevajte

brezplačno cenik

693

Modni

krojaški atelje

Franc Avšič

Ljubljana

Komenskega ulica 36

(vis-à-vis „Lodine“)

Izdeluje vse obleke po

meri in nizki ceni

1126

Dežnike

izdeluje in popravlja

trvdka

Ivan Pavlin

Ljubljana,

Florjanska ul. 11

Solidna postrežba.

Industrija

„Karo“ čevljev

Maribor

Koroška cesta št. 19

698

Velika zaloga čevljev

ročnega izdelka

znamke

„Oro“

Priznana dobro blago.

Matej Orehek,

Ljubljana, Kolodvor-

ska ulica 26.

903

„Lux“

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„JUGRAD“Jugoslovanska gradbená in kreditna zadruga r. z. o. z.
v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 35/1
Krajevno zastopstvo Maribor, Aleksandrova cesta št. 48Pravila proti plačilu Din 5.— v znakah. Za odgovor prosimo znamko. Uradne ure od 8. do 12. in 14. do 18.
909**Sanatorij**

v Mariboru, Gosposka ul. 49

Telefon 2358

429

Lastnik in vodja:

primarij doktor Černič
specialist za kirurgijo.

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: z višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti črevesa; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; z žarnico „hala“ za revmatična in druga boleča vnetja; „enterocleaner“-jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba: I. razr. 120. II. razr. 80. III. razr. 60 Din

Auto-monoblok baterije

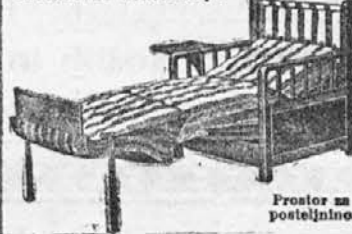
baterije na posodo in reparature priporoča

VESNA AKUMULATOR

1041

MARIBOR, Strossmayerjeva ulica štey. 3

Garantirana konstrukcija!

FRANC JAGER
tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra c. 29

priporoča svoje najmodernejšo fotelje vseh vrst, modroce, otomane, žimo, zložljive postelje, patenčne divane i. t. d.
549

Najmodernejša oblika!

Zaradi nesreče**inventurna odprodaja**

manufakturnega in konfekcijskega blaga po globoko znižanih cenah

Se priporoča

MARIJA ROGELJ, Ljubljana, Sv. Petra cesta 26**L. MIKUŠ**

Ljubljana - Mestni trg 15

Telefon št. 2282

Ustanovljeno 1839

Na malo!

Na veliko!

Cenjeno občinstvo se opozarja na mojo prvo sprejemnico za barvanje in kemično snajenje pri krojaču A. Prezelj, Vošnjakova ul. 4 (preje: Cesta na gor. kolodvor). V krojačnici se popravljajo vsake vrste barvana oblačila.

Ant. Prezelj,
krojač

1165

Ant. Wagner,
barvar.**AKUMULATORJE**

dobavlja ter strokovno popravlja in polni

IVAN HEBEINedino oblastveno koncesionirano
akumulatorsko podjetjeLjubljana, Dunajska cesta št. 37, poleg
strojnih livarn. 856**I. SLANOVIC**

806

Splošno ključavničarstvo, LJUBLJANA

Gajeva ulica 2

Se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Specijelno za delikatesna in slaščičarska namizna in izložbena stojala iz medenine ali železno poniklovana.

Prihranite

denar, čas in jezo, ako izolirate zoper vlago in rjo Vaše strehe, železne konstrukcije, vodne nabiralnike, terase, balkone in temeljne zidove. napeljuje iz cevi s svetovno priznanimi

„CONCO“

amerikanskimi azbestno nitkastimi izolacijskimi produkti.

The Continental Products Co., Euclid,
Ohio U. S. A.

Razpečevanje za Jugoslavijo:

Mirko Marmolija, Maribor, Cankarjeva 26.

sa dela s „Conco“ preparati izvršuje tvrdka

PETER ŽITNIK

splošno kleparstvo in instalacija strelododov

LJUBLJANA, Ambrožev trg 9

870

Telefon št. 3146

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLOzrealno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm,
portalno, ledasto, alabaster itd.**SPECTRUM D. D.**LJUBLJANA VII — Telef. 23-48
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSIJEK**Kdor si kupuje čevlje**

mora vedeti, da lepših, trpežnejših od „DOKO“ čevljev ni, a so tudi najcenejši.

Naprodaj samo v trgovini „DOKO“
1163 Šelenburgova ulica 6

Karol Ussar

Maribor

Plinarniška ul. 17

Izdeluje vse vrste

702 tehnično

ZAHVALA.

Ob bridki izgubi naše dobre in nepozabne soproge, mame, hčerke, sestre, tašče, gospe

Pavle Letnik roj. Bidovec

smo prejeli od vseh strani toliko dokazov iskrenega sočutja, bodisi osebno ali pismeno, da moremo le tem potom izreči vsem najsrčnejšo zahvalo.

Predvsem se zahvaljujemo g. dr. Zalokarju, primariju ženske bolnice, in č. sestram usmiljenkam, ki so ji lajšali zadnje ure. Iskreno se zahvaljujemo č. duhovščini, Sokolskim društvom Zagorje, Radeče in Trbovlje, zastopnikom moške in ženske podružnice CMD, zastopnikom in zastopnicam RK, pevskemu društvu »Zvon« za pretresljive žalostinke in vsem onim, ki so jo spemili na njeni zadnji poti. Naša iskrena zahvala gđ. Carga in g. Hlastanu za njuna tolažilna govora ter končno najprisrčnejša zahvala darovalcem vencev in prelepega cvetja.

TRBOVLJE, dne 1. maja 1931.

Globoko žalujoči ostali.

1167

Og' ašujite
v Jugoslovanu!

829

Za soboslikarska,

pleskarska in zrkoslikarska dela se priporoča

Tone Malgaj

družba z o. z., LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 6

OGLEDALA

1118

vseh vrst, velikosti in oblik

brušena in nebrušena stekla

vseh vrst:

zrealno, specijalno, ledenasto, marmornato i. t. d.

priporoča

„KRISTAL“ d. d.tovarne ogledal in brušenega stekla
edino čisto domače podjetje

Centrala: MARIBOR, Koroška c. 32. Telef. int. 2132

Podružnica: LJUBLJANA VII, Medvedova cesta 38

Telef. int. 3075

SPLIT, Zrinjska ul. 6. Telef. int. 368

Pozor! Prihranimo 60—80 odstotkov pri nadomestitvi novih plošč za**Avto - Motocikl - Radio Akumulator**Specialna stanica za polnjenje po znižani ceni!
Delo zajamčeno strokovno edino pri**A. Jenko**

Prva specialna akumulatorska delavnica, vhod Miklošičeva c., poleg palače Delavske zbornice in Kolodvorska ul. 29, Kavarna »Leon«.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Brzotjavni naslov: KREDIT LJUBLJANA

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila

Ljubljana

Prešernova ul. št. 50

(v lastnem poslopu)

Telefon št. 2040, 2457, 2548, 2706 in 2806

Predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic, in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvu, safe-deposits itd.

Delniška družba pivovarne „Union“, Ljubljana

Pivovarna in sladarna. Tovarna za špirit in kvas v Ljubljani I., poštni predal št. 45 - Podružna pivovarna v Mariboru

Telefon: { Ljubljana 2310 in 2311
Maribor 2023

Brzjavi: Pivovarna Union { Ljubljana
Maribor

742

Priporoča svoje izborne izdelke in sicer

svetlo in črno pivo, v sodih in steklenicah, pekovski kvas, čisto rafin. in gorilni špirit

Naprodaj je trgovina koles v Ljubljani

pod posebno ugodnimi pogoji. Ponudbe na
oglasni zavod Aloma Company, Ljubljana,
Aleksandrova cesta št. 2, I. pod »Tovarnac«.

Za stavbno sezono

se priporoča

slavnemu občinstvu in cenjenim zavodom stara
renomirana splošno kleparska in vodovodno
inštalacijska tvrdka

Delo solidno!

Cene konkurenčne!

Poslovalnica: Novi trg št. 5

Delavnica: Rimska c. 2. in Gregorčičeva ul. 5

S spoštovanjem

Telefon 3353

JAKOB FLIGL

LJUBLJANA

1004

Za bližnjo spomlad

smo izdelali veliko zalogo

modernih plaščev

za gospode in dame

Vabimo na izbiro v to
najcenejšo oblačilnico

Drago Gorup & Co., konfekcijska
industrija
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16 — I. nadstropje

Makulturni papir

se po ceni proda
Na razpolago večja količina
Naslov v upravi

V soboto dne 2. maja se je pričela

prodaja manufakture

v prvem nadstropju Tavčarjeve ulice št. 2

pri delniški družbi COMMERCE v oddelku B v Ljubljani.

Navedemo cene blaga, ki se izloči iz zaloge:

Francoski Crepe de Chine, prava svila	48 Din
Švicarski etamini v vseh barvah 120 cm	15 „
Čisto volneni dileni	15 „
Volneni rips in krep v različnih gladkih barvah, mo- dernih vzorcih po	48 „
Čisto volneno blago, moderni karo, 140 cm	48 „
Češki štofi za moške obleke od	50-90 „
Beli šifon	6 „
Beli šifon, najfinejši, po izredno nizki ceni	10 „

Pridite in prepričajte se!

1172

Kmetijska družba v Ljubljani

Turjaški trg št. 3

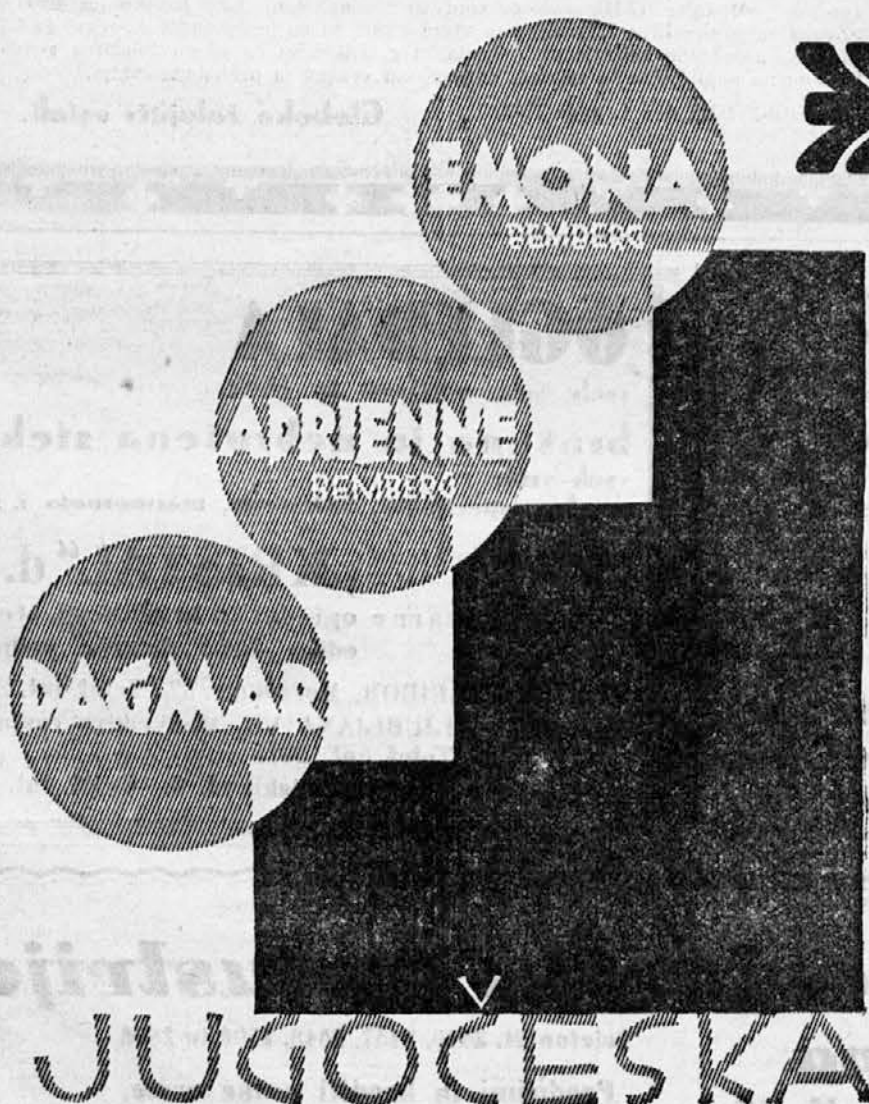
je glavna zastopnica kmetovalcev v Dravski
banovini in šteje nad 380 kmet. podružnic in
okrog 26.000 članov. Člani plačajo na leto 30 Din
in dobivajo za to brezplačno strokovni list

»KMETOVALEC«

Ta list jim nudi strokovni pouk in navodila
za umno gospodarstvo. Družba dobavlja
članom tudi razne kmetijske potrebščine.

459

Vsak kmet mora biti član Kmetijske družbe!

Štedljiva
gospodinja oblači
sebe in svoje hčerke
dobro in poceni s
temi svilami.

Pazite na označbo
na robu teh svil.